

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta přírodovědně-humanitní
a pedagogická

Výuka freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích

Bakalářská práce

Studijní program: B7505 – Vychovatelství
Studijní obor: 7505R004 – Pedagogika volného času
Autor práce: **Matouš Hynek-Krämer**
Vedoucí práce: Mgr. Jan Charousek

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Matouš Hynek-Krämer**
Osobní číslo: **P13000327**
Studijní program: **B7505 Vychovatelství**
Studijní obor: **Pedagogika volného času**
Název tématu: **Výuka freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích**
Zadávající katedra: **Katedra pedagogiky a psychologie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl:

Cílem této bakalářské práce bude vypracovat návrh na vícedenní volnočasový kurz se zaměřením na výuku freestyle snowboardingu. Dále pak průzkum nabídky výuky freestyle snowboardingu v České republice.

Metoda:

Metodou bude dotazníkové šetření.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

BINTER, L., a kol., 2012. Snowboarding. 4. upr. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3981-6.

ČINČERA, J., 2007. Práce s hrou: pro profesionály. Vyd. 1. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1974-0.

PELIKÁN, J., 2011. Základy empirického výzkumu pedagogických jevů. 2. nezměn. vyd. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-1916-3.

VEČERKA, M., 2003. Freestyle snowboarding. Vyd. 1. Praha: Computer Press. ISBN 80-251-0091-X.

Vedoucí bakalářské práce:

Mgr. Jan Charousek
Katedra tělesné výchovy

Datum zadání bakalářské práce: **4. května 2015**

Termín odevzdání bakalářské práce: **4. května 2016**

doc. RNDr. Miroslav Brzezina, CSc.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Tomáš Kasper, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 22. června 2015

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Anotace

Tato bakalářská práce se zaměřuje na výuku Freestyle snowboardingu. V teoretické části je popsána historie a vývoj snowboardingu, zařazení tohoto sportu na zimní olympijské hry, organizace, zabývající se tímto sportem a snowboardové vybavení. V práci jsou dále zpracována historie a důležitá data vedoucí k dnešní podobě snowboardingu. Jsou zde představeny též důležité osobnosti spojené s tímto sportem. Součástí práce je podrobně popsán návrh snowboardového kurzu se zaměřením na Freestyle disciplíny. Poslední část práce obsahuje dotazníkové šetření na téma výuka Freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích a jeho vyhodnocení.

Klíčová slova

Freestyle

Snowboard

Snowboarding

Výuka

Annotation

This bachelor thesis is focused on the teaching of Freestyle snowboarding. The theoretical part describes the history and development of snowboarding, the inclusion of this sport at the Winter Olympic Games, organizations involved in this sport and snowboard equipment. The thesis processes the history and important data leading to today's form of snowboarding. Important personalities associated with this sport are presented as well. The document includes the detailed snowboard course with an extra focus on freestyle disciplines. The last part of the document contains the questionnaire survey on freestyle snowboarding in ski resorts and its evaluation.

Key words

Freestyle

Snowboard

Snowboarding

Teaching

Obsah

Seznam obrázků	7
Seznam grafů.....	7
Seznam použitých zkratk.....	8
Úvod.....	9
1 Historie a vývoj snowboardingu	10
1.1 Snowboarding ve světě.....	10
1.2 Snowboarding v Čechách	14
1.3 Komplikovaná cesta k olympijskému sportu.....	19
2 Snowboardové disciplíny a organizace.....	22
2.1 Disciplíny.....	22
2.2 Snowboardové Organizace a soutěže	28
3 Snowboardové vybavení	32
3.1 Výzbroj	32
3.2 Výstroj	37
3.3 Údržba vybavení.....	38
4 Kurs Freestyle snowboardingu	41
4.1 Koncept.....	41
4.2 Přípravná fáze	42
4.3 Základní Informace.....	44
4.4 Program a klíčové aktivity.....	45
4.4.1 Denní harmonogram.....	45
4.4.2 Popis jednotlivých aktivit.....	46
5 Výuka Freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích	50
5.1 Výzkumný problém	50
5.2 Analýza dat	51
6 Závěr	58
Seznam použitých zdrojů	59
Seznam příloh.....	63
Příloha A.....	63
Příloha B.....	65

Seznam obrázků

Obrázek 1: Lazboard

Obrázek 2: Snurfer

Obrázek 3: Vývoj snowboardů Burton

Obrázek 4: Návod konstrukce snowboardu z přílohy Deníku práce 1987

Obrázek 5: Po domácku vyrobený snowboard z 80. Let

Obrázek 6: České duplikáty a první snowboardy z let 1979 – 1987

Obrázek 7: Roman Bagin na závodech v Perninku 1985

Obrázek 8: Martin Černík na Quicksilver Snowjam závodu

Obrázek 9: Zlatá medaile pro Kanadana Rosse Rebagliati

Obrázek 10: Jízda v U-rampě

Obrázek 11: Big air

Obrázek 12: Jamie Anderson během své zlaté jízdy 2012

Obrázek 13: M. H. Krämer na dřevěném zábradlí

Obrázek 14: Paralelní obří slalom

Obrázek 15: Boardercross

Obrázek 16: Jeremy Jones na 68 stupňovém svahu v Himalájích

Obrázek 17: Juniorští závodníci World Rookie Tour v Japonsku

Obrázek 18: Slopestyle na X Games

Obrázek 19: FWT v Andoře

Obrázek 20: Rozdíl mezi Slalomovým a Freestyle snowboardem

Obrázek 21: Freeride snowboard s patkou typu Swallowtail

Obrázek 22: Splitboard s příslušenstvím

Obrázek 23: Průhyb snowboardu

Obrázek 24: Měkké vázání

Obrázek 25: Freestyle poloha vázání

Obrázek 26: Tvrdá a měkká snowboardová bota

Obrázek 27: Volné snowboardové oblečení

Obrázek 28: Profil zbroušené a podbroušené hrany

Obrázek 29: Voskování skluznice

Seznam grafů

Graf 1: Regionální zastoupení respondentů

Graf 2: Velikost areálu

Graf 3: Převažující sport

Graf 4: Výuka Snowboardingu

Graf 5: Průměrný počet lekcí SNB/týden na 1 školu v regionu

Graf 6: Průměrný počet instruktorů SNB na 1 lyžařskou školu v regionu

Graf 7: Nabídka výuky freestyle SNB

Graf 8: Poptávka výuky freestyle SNB

Graf 9: Průměrný počet freestyle SNB instruktorů na 1 lyžařskou školu v regionu

Graf 10: Průměrný počet freestyle SNB lekcí/týden na 1 lyžařskou školu v regionu

Graf 11: Průměrná kvalita snowparku v regionu

Seznam použitých zkratk

- AČS** - Asociace českého (dříve československého) snowboardingu
ESPN - Entertainment and Sports Programming Networks (americká televizní stanice)
FIS - Fédération Internationale de Ski (Mezinárodní lyžařská federace)
FJT - Freeride Junior Tour (juniorské turné ve Freeridingu)
FWQ - Freeride World Qualifier (kvalifikace světového turné ve Freeridingu)
FWT - Freeride World Tour (Světové turné ve Freeridingu)
ISA - International Snowboard Association (mezinárodní snowboardová asociace)
ISF - International Snowboard Federation (mezinárodní snowboardová federace)
MŠMT - Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PSIA - The Professional Ski Instructors of America (sdružení profesionálních lyžařských instruktorů v Americe)
SNB - Snowboard/snowboarding
TTR - Ticket To Ride (název jednoho ze snowboardových světových pohárů)
WSF – World Snowboard Federation (světová snowboardová federace)
ZOH – Zimní olympijské hry

Úvod

Freestyle snowboarding je sport, který má ve světě velkou oblibu, jak mezi jeho provozovateli, tak mezi diváky. Jeho kořeny sahají až k úplným počátkům snowboardingu v šedesátých letech. Dnes se Freestyle snowboarding dělí na mnoho různých odvětví. S nabídkou výuky této disciplíny se však v České republice tak často nesetkáme.

Téma výuky Freestyle snowboardingu jsem si vybral, protože tuto disciplínu aktivně provozuji a dlouhodobě se snažím o osvětu v tomto oboru mezi mladou generací. Snowboarding vyučuji již sedm sezón a poslední dobou se zaměřuji především na výuku pokročilého snowboardingu, hlavně potom Freestyle disciplín.

Tato bakalářská práce je rozdělena na tři části. První teoretická část se věnuje historii a vývoji snowboardingu, disciplínám, soutěžím a snowboardové výbavě. Uvedená témata jsou zpracována s přihlédnutím na zaměření této práce. Proto jsou například alpské snowboardové disciplíny, jako je slalom a jiné, v mé práci pouze zmíněny.

Druhá část je věnována teoretické přípravě Freestyle snowboardového kurzu. Zde jsou podrobně popsány potřebné kroky k úspěšnému plánování a následné realizaci kurzu, dále pak základní informace, které jsou zapotřebí k organizaci akce a nakonec jsou představeny klíčové aktivity zastoupené v programu.

Poslední část tvoří dotazník na téma výuky Freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích. Dotazník je zpracován tak, aby respondenti nemuseli trávit jeho vyplňováním více než pět minut a jeho délka by je od jeho vyplnění neodradila. Získané údaje jsou porovnány a vyhodnoceny v závěrečné sumarizaci.

Cílem této bakalářské práce je zmapování historie a současného stavu snowboardingu. Jedná se o ucelený pohled na tuto sportovní disciplínu se zvláštním přihlédnutím k Freestyle snowboardingu a to i z netradičních úhlů pohledu. Práce obsahuje též základní informace o pravidlech popisované sportovní disciplíny. Návrh kurzu v druhé části práce má za cíl vytvořit a popsat program, aktivity a aspekty plánování takovéto akce, které budou moci být použity v různých variacích, při realizaci podobných kurzů. Dotazníkové šetření v závěrečné části se pokouší zjistit současný stav nabídky a poptávky výuky Freestyle snowboardingu v České republice.

1 Historie a vývoj snowboardingu

1.1 Snowboarding ve světě

Počátky snowboardingu jsou datovány do období 60. let dvacátého století. Existují nicméně prameny, které dokládají, že tento sport vznikl mnohem dříve. Až 500 let staré kresby nalezené ve Skandinávii a na Sibiři poukazují na mnohem delší historii tohoto sportovního odvětví. Ze stejné doby pochází také nález krátké a široké lyže ze Švédska. Nalezená lyže svým tvarem připomíná spíš snowboard než klasickou lyži. Z této doby však existuje pouze mizivé množství dalších hmotných důkazů. Pro vývoj snowboardingu je proto zmíněné období nepodstatné. (Binter L. a kol. 2012, s. 10)

Lazboard v tureckém pohoří Kaçkar

V tureckých horách Kaçkar používá zase jeden domorodý kmen takzvaný Lazboard, který se velmi podobá snowboardu. Podle výpovědi domorodců na tomto Lazboardu jezdili jejich předci už před čtyřmi sty lety. Okolní svět o Lazboardu ale nevěděl až do roku 2008, kdy kalifornská surfová značka O'Neill v rámci natáčení propagačního snímku Legends vyslala dva zkušené snowboardisty (Jeremy Jones a Stefan Gimpl) do tureckého Kaçkaru.

Tam tato dvojice na domorodce narazila. S velkým zájmem dvojice snowboardistů Lazboard vyzkoušela a dotázala se domorodců na podrobnosti. Na Lazboardu se jede stejně jako na snowboardu bokem. Postoj je stejný jako u freeride snowboardu. V jedné ruce drží jezdec provázek, který je upevněn ke špičce, v druhé ruce pak jezdec třímá hůl, která mu pomáhá držet rovnováhu a určovat směr. (MacArthur Paul J. 2009, s. 30)

Obrázek 30: Lazboard
Zdroj: fotokritik.com: Lazboard Fotografi. 2017

První americké snowboardy

První snowboardy v Americe se objevují v šedesátých letech. Za zlomový bod v historii snowboardingu lze považovat rok 1963. Tehdy si mladý Tom Sims (budoucí hvězda snowboardingu) vyrobil lyžařské prkno, které potom prezentoval na vánoční výstavě jedné základní školy v New Jersey.

O tři roky později konstruuje Sherman Poppen takzvaný snurfer jako hračku pro své dcery. Jedná se o prototyp sešroubovaný ze dvou lyží, obohacený o protiskluzovou destičku a provázek upevněný ke špičce podobně jako u Lazboardu. Název Snurfer pochází od jeho manželky, která spojila slova snow a surf. Tehdejší prkna byla v porovnání s těmi dnešními velmi nedokonalá. Důvodů bylo více. Prkna byla příliš široká (podobala se surfu), postrádala ostré hrany a ve většině případů neměla vázání. Pokud tam přeci jen nějaké vázání bylo, jezdec se na něj nemohl příliš spolehnout. (Večerka M. 2003, s. 13 - 14)

Obrázek 31: Snurfer
Zdroj: spot.zone: Snowboard. 2017

Jake Burton Carpenter a Tom Sims

Ke konci šedesátých a v průběhu sedmdesátých let byl zaznamenán veliký technologický posun. V té době se na snowboardovou scénu dostává jedna z nejvýznamnějších postav v historii tohoto sportu Jake Burton Carpenter. Burton dostal svůj první snurfer na střední škole. Okamžitě se u něj zrodila celoživotní vášeň. V té době již Jake zdatně ovládal surf a lyže. Když Burton objevil snowboard (nejprve snurfer), zanechal lyží a začal se tomuto sportu a vývoji vybavení věnovat naplno. (Binter L. a kol. 2012, s. 10 - 11)

Burton je dnes znám především pro svou značku Burton snowboards, která se věnuje výrobě snowboardů, snowboardových bot a vázání, oblečení a dalších snowboardových

doplňků. Na trhu snowboardového vybavení je Burton snowboards považována za suverénně nejsilnější značku od 80 let a své prvenství si stále drží.

Další osobností, která nesmí být opomenuta, je výše zmíněný Tom Sims, který je právem považován za „otce snowboardingu“. Ač Sims nebyl, co se týče vývoje a výroby, ani zdaleka tak úspěšný jako Jake Burton, ve sféře závodů dosáhl mnohem větších úspěchů. Výhodou Simse byla bezpochyby také velká skateboardová závodní zkušenost. Sims si stejně jako Burton založil vlastní firmu na výrobu snowboardů nesoucí jeho jméno. V roce 1968 byl konán první snurferový závod na Backhouse Hill v Spojených státech. Závodilo se v rovném sjezdu na čas. Sims se samozřejmě závodů zúčastnil. Na závod si připravil speciálně upravené prkno s kovovými hranami, což tehdy nebylo běžné. Toto prkno mu velice usnadnilo zatáčení a zlepšilo stabilitu. Sims také na konec závod vyhrál. (Binter L. a kol. 2012, s. 11)

Obrázek 32: Vývoj snowboardů Burton
Zdroj: informeblanco.com: Historias. 2017

Rozvoj a rozšíření mezi širší veřejnost

Nejprogresivnějším obdobím ve vývoji snowboardingu byla jednoznačně osmdesátá léta. Během tohoto období proběhlo velké množství důležitých událostí, které velmi přispěly ke dnešní podobě snowboardingu. Masově byl tento sport sice rozšířen až v devadesátých letech, ale osmdesátá léta položila pro toto rozšíření nezbytné základy. V této době byly konány první závody. Snowboardistům se otevřela některá střediska. Byla vydána první instruktorská příručka snowboardingu. V průběhu osmdesátých let se také výrazně zvýšila kvalita snowboardů a s ní i bezpečnost jízdy. (Skimuseum.net: Colorado Snowboard Archive, 2017)

První závody a otevření lyžařských středisek

Vůbec první oficiální snowboardové závody se konaly roku 1981 v Americkém středisku Cooper v Coloradu. Pořadatelem byl Richard Christiansen, majitel surfového

obchodu v Boulderu. Vlastnictví surfového obchodu hrálo velkou roli a především kvůli němu se závod mohl konat. Důvodem bylo, že na počátku osmdesátých let prakticky neexistovalo lyžařské středisko, které by snowboarding akceptovalo. Závodu předcházelo neúspěšné vyjednávání s mnoha zimními středisky. Až středisko Cooper, jehož majitelé byli stálí zákazníci Christiansonova surfového obchodu, nakonec poskytlo pro závod zázemí. Jako první středisko tak snowboardistům otevřelo brány. (Skimuseum.net: Snowboarding's First Competition, 2017)

Christiansen uvedl v rozhovoru pro týdeník Vaildaily, že všichni zúčastnění byli natolik nadšení z konání závodu, že zapoměli vymyslet jakákoli pravidla. Většina závodníků měla bohaté zkušenosti ze skateboardových závodů. Těchto zkušeností bylo využito a pravidla prvního snowboardového závodu byla převzata ze závodů skateboardových. Závod se skládal ze tří částí: slalom, sjezd a Freestyle (skok). Tyče na slalom zapůjčilo středisko, ale závodníci si museli trať a překážky postavit sami, protože zaměstnanci střediska s ničím podobným neměli zkušenost.

Celkové výsledky závodu vypadaly následovně. Na třetím místě se umístil Jake Burton, na druhém Tom Sims a na prvním místě Scott Jacobson, který zároveň vyhrál i Freestyle část. Majitelé střediska Cooper byli z akce velmi nadšení a rozhodli se, že budou snowboardisty pouštět do svého střediska i během běžného provozu. Tento počín měl velmi pozitivní vliv na jiná lyžařská střediska a snowboarding se tak začal rychle šířit po celé Severní Americe. (Vaildaily.com: Snowboard's first competition, 2017)

Prvním opravdu velkým střediskem, které povolilo snowboarding, bylo Breckenridge. V roce 1985 byl snowboarding akceptován pouze ve čtyřiceti střediscích. O pět let později byl počet středisek takřka dvanáctkrát větší. Konkrétní počet byl čtyři sta sedmdesát šest. (Skimuseum.net: Ski Cooper Spawns Snowboarding Competitions, 2017)

Terry Kidwell a Dave Alden

Za zakladatele Freestyle snowboardingu je považován Terry Kidwell. Byl světovým šampionem v této disciplíně čtyři roky po sobě od roku 1984 do roku 1987. Proslavil se především pro své otočky v letu o tři sta šedesát stupňů a dnes stále oblíbený trik Method grab. Jeho triky byly na tehdejší dobu revoluční. (MacArthur Paul J. 2009, s. 34)

Další neopomenutelnou postavou osmdesátých let byl Dave Alden, první instruktor snowboardingu. Roku 1985 byl Alden oficiálně zaměstnán jako instruktor snowboardingu ve středisku Breckenridge. Stalo se tak několik týdnů poté, co byl ve středisku pořádán historicky první závod na U-rampě. Ze začátku měl Alden v popisu práce především seznamovat lidi s novým sportem a příslušným vybavením. Během krátké doby se však tento stal plnohodnotným instruktorem.

První příručka zaměřená na výuku snowboardingu byla Aldenem sepsána po necelých dvou letech jeho instruktorského působení. Tuto příručku poté prezentoval společnosti PSIA (Professional Ski Instructors of America), která se zasadila o její vydání. Podle této příručky byl organizací PSIA následně sestaven systém testování, na základě kterého bylo možno

udělovat první certifikace snowboardových instruktorů. (Skimuseum.net: Snowboard instruction manual, 2017)

Evropský snowboarding

Snowboarding se v osmdesátých letech hojně rozšířil také po Evropě. Freestyle se ale v Evropě objevoval jen zřídka. Důvodem bylo, že na rozdíl od Ameriky v Evropě převažoval alpský styl jízdy. U tohoto snowboardového odvětví se používají tvrdé skeletové boty a užší velmi tvrdá prkna, která jsou na alpskou jízdu (slalom) ideální. Takové snowboardy ale nejsou konstruované na skákání a pro účely Freestyle jsou nevyhovující. Podrobněji se této problematice věnuje kapitola Výbava.

Nejúspěšnější postavou evropského snowboardingu byl Švýcar José Fernandez. Fernandez vyvinul deskové vázání, díky kterému mohl jet podstatně rychleji. Jeho vynález se po Evropě rychle rozšířil a znatelně ovlivnil závodní rychlost. Fernandez se jako jeden z mála Evropanů vyrovnal svými výkony americké snowboardové špičce. (Binter L. a kol. 2012, s. 12)

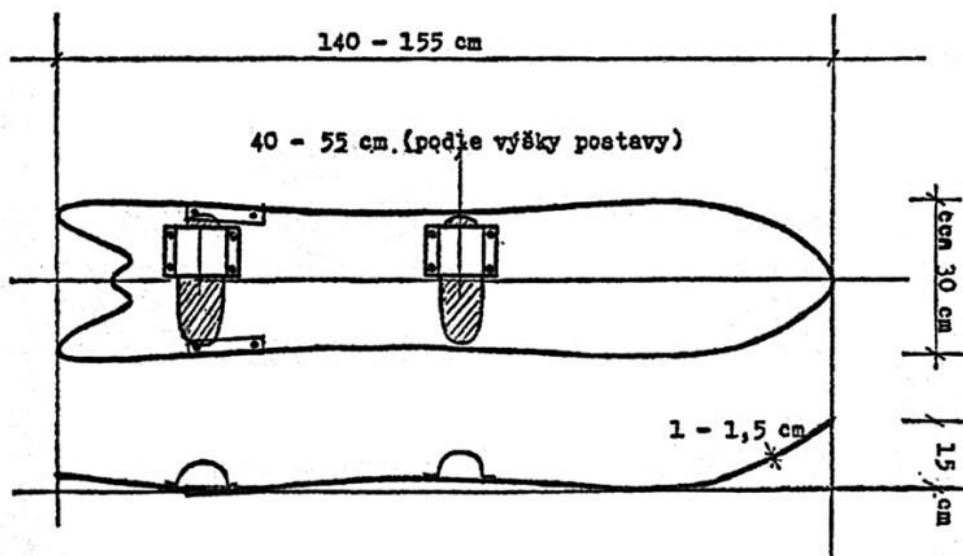
Mezi nejprogresivnější země Evropy na poli snowboardingu patřilo Švýcarsko a Itálie. Nebylo náhodou, že první mistrovství světa ve snowboardingu 1987 se pořádalo v Livignu, které leží na švýcarsko-italských hranicích. Ve stejném roce se pořádalo také americké mistrovství světa v Breckenridge. Kuriozitou je, že v roce 1987 proběhly naráz dvě nezávislé mistrovství světa. Ve stejném roce byla také založena ISA (International Snowboard Association). Po roce 1987 postupně došlo ke sjednocení evropského a amerického snowboardingu. (Večerka M. 2003, s. 15)

1.2 Snowboarding v Čechách

Snowboarding se objevil v tehdejším Československu již na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let. I přes značnou cenzuru zahraničního západního tisku, tehdejším komunistickým režimem, se na území Československa dostali výtisky zahraničních časopisů, které o snowboardingu psaly. I přes značně omezené množství informací se těmito články inspirovalo několik nadšenců.

Postupně se téma snowboardingu dostalo do několika tuzemských časopisů. Binter ve své knize popisuje: „*Zmínka o snowboardingu se dostala dokonce do tehdejšího časopisu ABC mladých techniků a přírodovědců.*“ (Binter L. a kolektiv, 2012, p. 12) Nadšení konstruktéři vyráběli první snowboardy doma nebo v garážích podle časopisových předloh, z dostupných materiálů, které byly často značně nevyhovující. První snowboardy neměli často ani hrany a hodně se lámaly. (Binter L. a kol. 2012, s. 12)

Sněžné prkno

Před týdnem vysílala Čs. televize třetí díl pořadu Receptář nejen na neděli. Viděli jsme v něm ukázkou jízdy na sněžném prknu a také stručný návod k jeho stavbě.

V našem dnešním vydání přinášíme podrobnější plánek. Stavba sněžného prkna bude poměrně snadná pro ty, kdo mají zkušenosti s opracováním dřeva a s laminováním. Ale ani začátečník se nemusí vzdávat.

Celá stavba začíná získáním potřebného materiálu: jedné desky překližky 3–5 mm silné o rozměrech 150 x 150 cm (nejlépe jasanové), skelného plátna (350–500 gr/m²), 2 kg lepidla Epoxy nebo Polyester, šroubů atd.

Překližku přifíznutou do hrubého tvaru můžeme ohnout pomocí horké vody nebo páry. Připravené desky proložené skelným plátnem slepíme dohromady, a stažené svorkami nebo zatížené a vypodložené necháme za-

schnout. S takto připraveným polotovarem se můžeme pustit do závěrečných prací.

Vyřizneme a bruskou zabrousíme čistý tvar (viz plánek). Horní povrch si každý může upravit podle svého pomoci barev a epoxidových laků. Skluznice se dělají z různých materiálů. Takovou, jakou jsou vybaveny originální snowboardy (kofix), se asi každému nepodaří sehnat. Pro naše podmínky je nejjednodušší skluznice epoxidová. Řídká hmota se dobře rozlévá a vytváří tak ideální povrch. Práci navíc, která se však občas vyplatí, je namontování kovových hran, třeba ze starých lyží. Jako poslední se přimontují „kačenky“ – kovové „L“-profily působící jako směrové vodiče – a řemínky sloužící k co nejpevnějšímu přichycení nohy k prknu. Dají se použít i kožené kapsy podobné poutkům na nohy na nových typech windsurfingů.

Teď už zbývá jen vyrazit na svah a najít ten pravý snh. (jm)

Obrázek 33: Návod konstrukce snowboardu z přílohy Deníku práce 1987
Zdroj: reportermagazin.cz: Prknem dolů, do pravěku snowboardingu II. 2017

Konstrukce snowboardu podle časopisu ABC

Článek v časopisu ABC obsahoval krátký popis sportu a návod na výrobu vlastního snowboardu. „Mezi spolužáky to bylo tehdy populární. Tak jsem se rozhodl, že si také jedno prkno vyrobím.“ Vzpomíná pamětník Miroslav Krušina, který mi poskytl informace o svém výtvaru. Snowboard byl vyroben na podzim 1989 ze tří třímilimetrových překližek, mezi které Krušina umístil skelné vlákno. Kovové hrany vytrhal ze starých lyží a pomocí šroubů je připevnil k překližce. Jak skluznice, tak vrchní ochranná vrstvá byla vytvořena

z epoxidu. Vázání bylo částečně vlastní výroby a na část byly poříty komponenty ze starých lyžařských bot.

Obrázek 34: Po domácku vyrobený snowboard z 80. Let
Vlastní fotografie, Otradovice, 12. 4. 2017

České legendy a první závod

Velmi důležitým zlomovým bodem bylo založení první české snowboardové značky „Vasa“ nadšencem Luděkem Vášou v roce 1983. Snowboardy, které Váša vyráběl, byly v podstatě kopiemi Burton snowboardů série Backhill a Performer. (Večerka M. 2003, s. 16)

Obrázek 35: České duplikáty a první snowboardy z let 1979 – 1987
Zdroj: reportermagazin.cz: Prknem dolů, do pravěku snowboardingu II. 2017

Prvním českým závodem bylo neoficiální mistrovství republiky ve snowboardingu, které se konalo roku 1985 v krušnohorském Perninku. Hlavním organizátorem a zároveň

vítězem ve slalomu byl Luděk Váša. Kromě slalomu se závodilo také ve skocích na menším můstku, který byl umístěn uprostřed trati. Z této akce je dochováno kratší video s názvem: „Sněžné Děvky“, které se pro svou originalitu dostalo i do propagačních materiálů firmy Burton snowboards. Hlavní cenou pro vítěze byla útrata v hospodě, kde byla akce zakončena. Výpověď pamětníků doslova zní: „vzduchem létaly vycpané veverky, výčepní byl potrkán parohama a z hospody odešel, čímž vznikla samoobsluha za pípou“ (Večerka M. 2003, s. 16)

Obrázek 36: Roman Bagin na závodech v Perninku 1985

Zdroj: reportermagazin.cz: Prknem dolů, do pravěku snowboardingu II. 2017

Zahraniční expedice

Předními snowboardisty z Čech bylo také uspořádáno několik expedic do zahraničí. První se konala roku 1989, posádka této výpravy se vydala na Kavkaz a jako první na světě sjela nejvyšší horu tohoto pohoří, Elbrus. Hned o rok později byla společností Vasa uspořádána expedice do Mexika s cílem sjet Popocatepetl. Další významnou událostí byla expedice do Himalájí, kde čeští snowboardisté zdolali na snowboardu horu Mera Peak vysokou 6421 metrů nad mořem. (Binter L. a kol. 2012, s. 15)

Založení AČS

Roku 1990 byla založena Asociace československého (později pouze českého) snowboardingu AČS, která hned v následující sezóně uspořádala Mistrovství Československa a šest závodů československého poháru. U založení v hospodě U Rozhlasu byl přítomen mimo jiné Luděk Váša, který se také stal prvním prezidentem organizace. AČS je dnes přední česká snowboardová asociace starající se především o Freestyleové a boardercrossové závody. AČS je partnerem Mezinárodní snowboardové federace ISF. (Binter L. a kol. 2012, s. 15)

Za celosvětově nejznámější postavu českého snowboardingu devadesátých let je považován Marek Schneider, který se jako první Čech dostal na americkou úroveň. V Americe dokonce vyhrál prestižní extrémní závody. Schneider také uspořádal historicky první český snowboardový camp na slovenském Chopku. Dostal se před kameru během natáčení tří prestižních amerických snowboardových videí. Jeho hvězdnou kariéru ukončila tragédie v roce 1997, kdy se při dopadu ze skoku zranil a ochrnul na spodní polovinu těla. Bez ohledu toto neštěstí se Schneider extrémních sportů nevzdal a i přes své postižení podává na upravených sportovních pomůckách neuvěřitelné výkony. (Večerka M. 2003, s. 17)

O něco mladší Martin Černík se dostal ještě dále a dnes je považován za nejúspěšnější postavu českého snowboardingu všech dob. Dnes se profesionálních závodů účastní v roli závodníka jen výjimečně. V současné době je angažován jako trenér české olympijské snowboardové reprezentace. Je dvojnásobným držitelem titulu mistra republiky, zvítězil v závodu Continental Open a stal se více mistrem světa v U-rampě. Černík je, co se týče snowboardingu, považován za velmi všestranného jezdce a kromě Freestyle disciplín se profesionálně věnuje freeridingu. Natáčí snowboardová videa všude po světě včetně Aljašky. Amatérsky závodí také na surfu. Sám pořádá mnoho snowboardových akcí. (Martin Cernik: Info, 2017)

Obrázek 37: Martin Černík na Quiksilver Snowjam závodu
Zroj: lib-tech.com: Martin Cernik Archives. 2017

Na konci devadesátých let došlo k masovému rozvoji tohoto sportu v Čechách. V roce 1996 bylo Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy oficiálně povoleno zahrnout výuku snowboardingu do školních zimních kurzů. Byla však stanovena

podmínka, že alespoň jeden zúčastněný vedoucí (pedagog, či externista) je držitelem kvalifikace: Instruktor snowboardingu. (Binter L. a kol. 2012, s. 16)

1.3 Komplikovaná cesta k olympijskému sportu

Snowboarding se dostal mezi sporty, které neodmyslitelně patří k zimním olympijským hrám, v roce 1998. Předcházelo tomu nicméně dlouhé a komplikované období, které ve své knize Freestyle snowboarding (2003) Večerka M. popisuje jako „*problémové*“. Podle nejednoho autora snowboardových publikací mělo toto období značně negativní vliv na světový snowboarding, a proto věnuji této problematice část následující kapitoly.

Konkurenční boj ISF a FIS

V roce 1991 byla po zániku ISA založena ISF (International Snowboard Federation), která pořádala většinu významných světových závodů v první polovině devadesátých let. O tři roky později se o snowboarding začala zajímat také FIS (mezinárodní lyžařská federace). Ve snowboardingu se začaly objevovat větší finanční obnosy a organizace FIS, která do té doby považovala snowboarding za okrajovou činnost, měla zájem o hlavní podíl. FIS začala organizovat snowboardové závody a postupně vytlačovat ISF ze snowboardové scény využívající finančních prostředků od svých vlivných sponzorů. (Večerka M. 2003, s. 18 – 19)

Opožděné zařazení snowboardingu na ZOH

Snowboarding byl na olympiádě poprvé uveden v Naganu roku 1998. Roku 1994 byl přednesen návrh Mezinárodního olympijského výboru na zařazení snowboardingu na ZOH v Lillehammeru. Mezinárodní Lyžařská Federace FIS na tento návrh reagovala negativně a zasadila se o jeho zamítnutí. Olympijský výbor se nemohl postavit proti rozhodnutí vlivné FIS. Bylo tedy rozhodnuto, že bude na ZOH snowboarding zastoupen alespoň jako kulturní exhibice. Organizace FIS si vyžádala zrušení i této exhibice a snowboarding tím byl z olympiády v Lillehammeru definitivně vyřazen.

Prezident Organizace ISF reagoval na události okolo olympiády z roku 1994 dopisem, který byl adresován Mezinárodnímu olympijskému výboru. V dopise žádal o zapsání organizace FIS do pozice vedoucí snowboardové organizace, zaštiťující tento sport na olympijských hrách. V odpovědi mu bylo sděleno, že toto prvenství již náleží organizaci FIS.

Funkcionáři z organizace FIS si po roku 1994 uvědomili, že snowboarding je sport s velkým potencíonálem. Následně došlo k sebe-zvolení FIS do funkce vedoucí snowboardové organizace. Toto rozhodnutí proběhlo v soukromí a bez možnosti zásahu jakékoli jiné organizace. Většina tehdejší světové snowboardové špičky přijala tento krok organizace FIS s nesouhlasem a považuje ho za velmi negativní pro snowboarding jako sport. (MacArthur Paul J. 2009, s. 36)

ZOH v Naganu

Není divu, že po událostech z předešlých let se ZOH v Naganu pro snowboard staly fiaskem. Norský snowboardista Terje Haakonsen, který byl v té době považován za nejlepšího

jezdce na světě, se odmítl pod záštitou organizace FIS zúčastnit. Americké závodnice Shannon Dunn a Cara Beth-Burnside odmítly na protest nosit olympijský dres Spojených států. Shannon Dunn po letech odhalila, že olympijský tým snowboardových trenérů dosazený organizací FIS neměl se snowboardem žádné zkušenosti. Jake Burton Carpenter zase dodává, že nebyl ohledně olympiády v Naganu vůbec kontaktován.

Kanaďan Ross Rebagliati vyhrál zlatou medaili v obřím slalomu. Ta mu ale byla dočasně odebrána, protože byl u něj prokázán pozitivní krevní nález na látku THC (obsaženou v marihuaně). Toto rozhodnutí bylo obratem zrušeno, protože v té době látka THC nebyla považována za látku zvyšující výkon. Ross sice medaili nakonec dostal, ale celá tato aféra, nemluvě o těch ostatních, uvrhla na snowboarding špatné světlo. (MacArthur Paul J. 2009, s. 36)

Obrázek 38: Zlatá medaile pro Kanaděana Rosse Rebagliati

Zdroj: macleans.ca: Snowboarder Ross Rebagliati to open medical marijuana dispensary. 2017

Rozpad ISF

Celá situace nakonec vyvrcholila v rozdělení, do té doby jednotné, snowboardové komunity v roce 2002. Organizace FIS cíleně komplikovala činnost ISF, až nakonec dovedla mezinárodní snowboardovou federaci k zániku. Část snowboardové špičky poté závodila pod hlavičkou FIS a účastnila se vesměs stereotypních závodů, kde šlo pouze o dosažení co největšího počtu bodů. Závody FIS absolutně postrádali uvolněnou přátelskou atmosféru, která ke snowboardingu od jakživa patřila. Objevilo se však mnoho závodníků, kteří se s lyžařskou nadvládou a potlačením své kultury nespokojili. Ve stejném roce, co se rozpadla ISF, se snowboardové opozici povedlo zorganizovat sérii prestižních závodů Ticket To Ride, které jsou s úspěchem pořádány do dnes (Večerka M. 2003, s. 18 – 19).

Jak česká, tak hlavně světová historie je tvořena mnohonásobně větším množstvím událostí a osobností, než jsem v této části práce jmenoval a uvedl. Jen samotná historie českého snowboardingu by bohatě pokryla rozsah celé bakalářské práce. Pokusil jsem se vybrat nejdůležitější osobnosti a události s přihlédnutím na moje téma „Výuka Freestyle

snowboardingu“. Historickým událostem, které k rozvoji Freestyle nepřispěly, bylo proto věnováno méně prostoru.

2 Snowboardové disciplíny a organizace

2.1 Disciplíny

V moderním snowboardingu je obsaženo mnoho soutěžních disciplín, které lze ale jednoduše rozdělit do tří (podle některých autorů čtyř) hlavních skupin. Nejobsáhlejší a divácky nejatraktivnější je bezpochyby Freestyle, do kterého lze zařadit nejméně pět hlavních závodních okruhů. Nejstarší snowboardovou disciplínou je Freeriding, jízda ve volné přírodě a v hlubokém sněhu. Třetím okruhem jsou alpské disciplíny, které se svým charakterem nejvíce podobají lyžování. Pod alpské disciplíny jsou zařazeny veškeré slalomové závody. Čtvrtou disciplínou je Boardercross (Snowboardcross), kde jsou spojeny prvky Freestyle a alpských disciplín. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 133)

Freestyle

Freestyle, doslovně přeloženo jako volný styl, je nejvíce rozšířená a nejrychleji se rozvíjející oblast snowboardingu. Zahrnuje veškeré skoky a triky prováděné ve snowparku, jízdu po zábradlí nebo překonávání přírodních a umělých překážek. Hlavní freestyleové soutěžní disciplíny jsou halfpipe, slopestyle, big air, quarterpipe a jibbing. Existuje ale nespočet dalších méně rozšířených disciplín spadajících pod Freestyle. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 61)

Halfpipe

Disciplína Halfpipe (česky U-rampa) spočívá v jízdě a skocích v prostoru uměle postavené rampy. Rampa je sedmdesát až sto padesát metrů dlouhá, sklon je dvacet až dvacet pět stupňů a výška je čtyři až pět a půl metrů. Závodníci předvádějí sérii nejrůznějších skoků, u kterých je hodnocena kvalita triků a celková čistota jízdy. Jízda v U-rampě se považuje za tradiční snowboardovou disciplínu a je na poli závodního Freestyle nejdéle. Zároveň se jedná o první Freestyle snowboardovou disciplínu, která byla zařazena na ZOH. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 135)

Obrázek 39: Jízda v U-rampě

Zdroj: snowboarding.transworld.net: 2014 Burton US Open halfpipe semifinal results. 2017

Big Air

Big air (česky velký let) je disciplínou jednoho skoku, který se provádí na speciálním můstku (skokánku). U této disciplíny se hodnotí obtížnost předvedeného skoku, čisté provedení, výška a dopad. Na rozdíl od U-rampy je příprava terénu pro Big air poměrně nenáročná a závody se často odehrávají i ve městech a ne jen v horském prostředí. Stejně jako u Halfpipe se jedná o tradiční snowboardovou disciplínu, která je neodmyslitelnou součástí mistrovství světa ve snowboardingu. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 135)

Obrázek 40: Big air

Zdroj: onboardmag.com: Suzuki Nine Knights 2015 Mega-Gallery. 2017

Slopestyle

Slopestyle je kombinovaná disciplína spojující především skoky a jibbing. Na rozdíl od Big airu jsou překážky menší, ale je jich více. Každá je navíc jiná a trať obsahuje i zábradlí. Při hodnocení je důležitá především kreativita, různorodost a náročnost triků na jednotlivých překážkách. Jedná se o poměrně mladou disciplínu, která je od roku 2014 součástí ZOH. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 135)

Obrázek 41: Jamie Anderson během své zlaté jízdy 2012

Zdroj: worldsnowboardtour.com: Jamie Anderson And Aleksander Ostreng Win Slopestyle At Burton European Open. 2017

Quarterpipe

Disciplína Quarterpipe se v porovnání z ostatními Freestyle disciplínami objevuje na závodech v menší frekvenci. Svým charakterem částečně připomíná disciplíny Big air a Halfpipe. Podobně jako u disciplíny Big air se snowboardista rozjíždí z kopce přímo proti vytvořenému můstku. Rádus můstku je ale podstatně strmější a podobá se spíše tomu v U-rampě. Jezdec dopadá zpět na podobné místo, ze kterého se odrážel. Hodnotí se celková výška skoku a náročnost provedeného triku. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 136)

Jibbing

Nejmladší a nejrozsáhlejší Freestyle disciplínou je Jibbing, který lze rozdělit na velké množství různých odvětví. Zjednodušeně se Jibbing dělí na dvě skupiny: jízdu v uměle vytvořeném prostředí (snowpark) a na jízdu v ulicích měst (street). V podstatě se jedná o překonávání překážek s jiným než sněhovým povrchem. Může to být kovové zábradlí, laminátová bedna, kmen stromu, zeď budovy nebo třeba karoserie starého auta.

Velkou výhodou je naprostá nenáročnost na sněhové podmínky. Jibbing lze praktikovat v podstatě kdekoli, kde se nachází nějaká překážka a alespoň dva krychlové metry sněhu. Běžnou praktikou u pouličního jibbingu je automobilový transport nepotřebného

sněhu z nejbližšího zimního stadionu. Nevýhodou jibbingu jsou časté pády na tvrdý povrch zábradlí nebo schodů. S těmito pády jsou spojená nepříjemná zranění. Disciplína se zatím samostatně nedostala na ZOH, ale nalezneme ji bez mála v každém snowboardovém videu. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 136)

Obrázek 42: M. H. Krämer na dřevěném zábradlí
Vlastní fotografie, Les Orres, 27. 3. 2016

Alpské disciplíny

Další skupinou jsou alpské disciplíny. Na rozdíl od Freestyle jsou divácky méně vyhledávané a ve snowboardových videích nemají takřka zastoupení. Vliv na vývoj snowboardingu mají alpské disciplíny ale veliký, zvláště pak na vývoj materiálu a techniky. Většina světových závodů je pořádána organizací FIS. Skupina obsahuje pět slalomových disciplín, které se liší délkou tratě, šířkou tratě a počtem závodníků jedoucích najednou. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 137)

Slalom

Alpské disciplíny zahrnují skupinu slalomů a paralelních slalomů různé délky: slalom, paralelní slalom, obří slalom, paralelní obří slalom a superobří slalom (často také nazývaný jako Super G). Délka tratě se odvíjí od disciplíny a pohybuje se mezi sto dvaceti až pět set padesáti metry. Šířka tratě je v rozmezí třiceti až padesáti metrů. Počet branek, které se objíždí, závisí na výškovém rozdílu tratě. Při závodě je nutné projet správně okolo branek, projet cílem a neodstartovat příliš brzy. V paralelních slalomech je také zakázáno vjíždět do soupeřovy dráhy a tím soupeře blokovat. V případě bezchybného projetí se hodnotí čas. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 137 – 138)

Obrázek 43: Paralelní obří slalom
Zdroj: dreamstime.com: Snowboard parallel giant slalom. 2017

Boardercross

Boardercross (často také uváděný jako snowboardcross) je jedna z nejmladších snowboardových disciplín. Nelze ji zařadit pod žádnou z uvedených snowboardových disciplín, protože je v podstatě jejich kombinací. Z alpských disciplín Boardercross převzal tvrdší snowboardy a slalomové zatáčení, z Freestyle potom skoky.

Podobně jako je tomu u paralelních slalomů i zde jede více závodníků najednou. Rozdílem je, že všichni zúčastnění jedou v jedné, poměrně úzké trati ve čtyř až šesti členné skupině. Minimální délka tratě je čtyři sta metrů. Na trati ale neexistuje rovný úsek delší, než několik desítek metrů. Trať obsahuje mnoho skoků, boulí, klopených zatáček a zúžených míst. Fyzický kontakt mezi závodníky je velmi častý stejně jako s ním spojené pády. Výhercem se stává závodník, který první projede cílem. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 139)

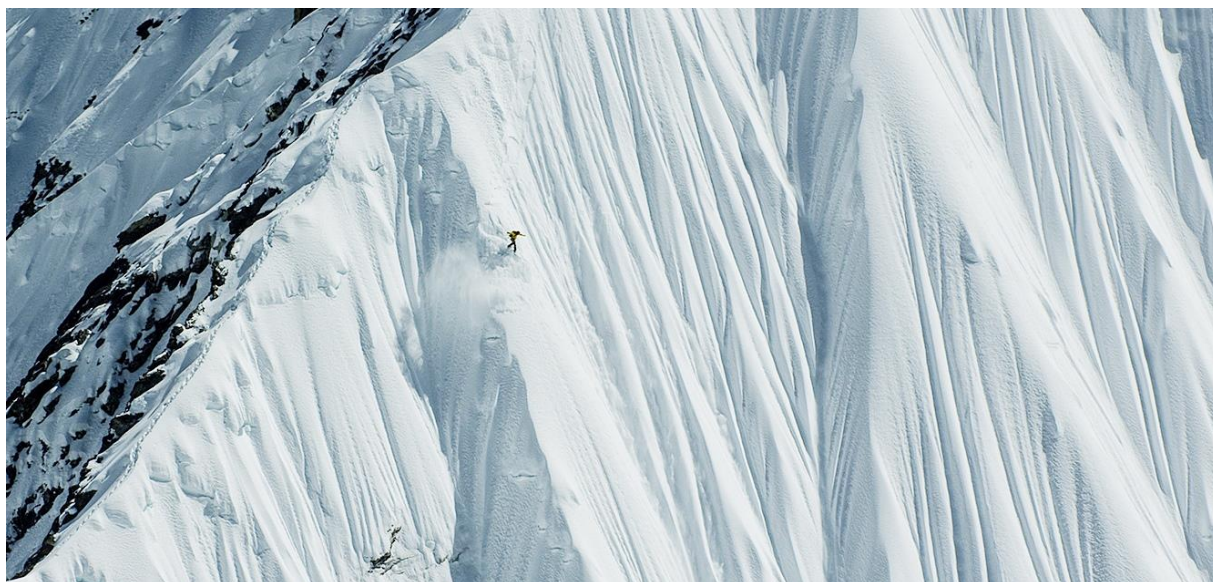

Obrázek 44: Boardercross

Zdroj: northeastexplorer.com: Snowboard Cross with Jacobellis at Stratton Feb. 28. 2017

Freeriding

Poslední disciplínou je Extrémní freeriding (v překladu extrémní volná jízda). Jízda se odehrává mimo vyznačené sjezdové tratě v hlubokém sněhu prachového typu. Pro extrémní freeriding je často využívána helikoptéra z důvodu náročné dosažitelnosti velké části vrcholů, ze kterých se sjíždí. Během soutěží se pak nehodnotí rychlost a čas, ale jistota, náročnost zvolené trasy a elegance a agresivita jízdy. Nejvyhledávanější lokalitou pro tento sport je Aljaška, kde také každoročně probíhá mistrovství světa ve freeridingu. Nejvíce prachového sněhu bývá zpravidla v Japonsku, a proto je tato lokalita pro freeriding také velmi oblíbená. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 139)

Obrázek 45: Jeremy Jones na 68 stupňovém svahu v Himalájích

Zdroj: mpora.com: It Was The Hardest Thing I've Ever Snowboarded Down. 2017

2.2 Snowboardové Organizace a soutěže

Snowboardové soutěže jsou zpravidla organizovány pod záštitou sportovních organizací s různě velkou mírou zásahu z komerční sféry. Organizací a soutěží je velké množství, pro které tu není prostor. V této kapitole budou představeny nejvlivnější organizací a soutěže, které pořádají.

World Snowboard Federation

Za nejvlivnější (čistě snowboardovou) organizaci v současné době, zabývající se pořádáním závodů a péčí o sportovce, je považována World Snowboard Federation (WSF). Ta pořádá hned několik sérií závodů. Například prestižní Arctic Challenge nebo juniorskou sérii World Rookie Tour, kde se soutěží v Halfpipe a Slopestyle. WRT se koná od roku 2006. Na závěr této série je každý rok vyhlášen světový „Rookie“ šampion. Tyto závody jsou pořádány za účelem podpory mladých talentů k dosažení profesionální úrovně. WSF spolupracuje s organizací TTR a v poslední době i z organizací FIS. (Worldrookietour.com: About WSF World Rookie Tour & World Rookie Rank, 2017)

Obrázek 46: Juniorští závodníci World Rookie Tour v Japonsku
Zdroj: boardriding.com: 50 lucky riders competed at World Rookie Tour in Japan. 2017

X Games

Nejsledovanější soutěží, ve které je snowboarding silně zastoupen jsou americké X Games existující od roku 1995 respektive od roku 1997, kdy proběhly první zimní X Games. Na rozdíl od Olympiády a mistrovství světa jsou X Games čistě komerčním projektem ESPN (Entertainment and Sports Programming Networks). Po americkém vzoru se začali X Games postupem času pořádat po celém světě.

Zastoupené sporty patří výhradně do skupiny adrenalinových sportů. Na letních X Games probíhají závody v Freestyle motokrosu, skateboardingu nebo surfingu. Na těch zimních jsou poté zastoupeny sporty jako snowboarding, akrobatické lyžování nebo akrobatické závody sněžných skútrů. Ze snowboardových disciplín bývá zastoupen

Slopestyle, Big air nebo Superpipe (velká U-rampa). Jedná se o jednu z nejprestižnějších snowboardových disciplín. (Wikipedia.org: X Games, 2017)

Obrázek 47: Slopestyle na X Games
Zdroj: dailysports.com: X Games. 2017

Ticket To Ride

TTR (Ticket To Ride) World Snowboard Cup je často označován za protipól závodů pořádaných organizací FIS. Tento názor je ale poslední dobou vnímán vrchními členy TTR negativně. Jejich aktuálním cílem je sjednotit komunitu Freestyle snowboardingu a ukončit rivalitu mezi jednotlivými organizacemi. V roce 2016 byl vydán TTR nový soubor pravidel a bodování pro Freestyle snowboarding, který má zajistit větší objektivitu hodnocení s přihlédnutím na úroveň jednotlivých závodů. Pod hlavičkou TTR je zapsaná většina velkých světových Freestyle snowboardových závodů, které ovšem nespádají pod organizaci FIS. (Worldsnowboardtour.com: About WST, 2017)

Freeride World Tour

FWT (Freeride World Tour) od roku 1996 pořádá sérii více než šedesáti freerideových závodů FWQ (The Freeride World Qualifier) po celém světě. Dále pořádá obdobnou juniorskou sérii FJT (The Freeride Junior Tour) a v rámci svého klubu poskytuje lyžařským školám odborné poradenství v oblasti bezpečné výuky a praktikování freeridingu. Sdružuje profesionální sportovce zabývající se freeridingem. Zároveň se ale snaží o osvětu, rozvoj a rozšíření mezi méně kvalifikované snowboardisty a lyžaře. Velký důraz je kladen na prevenci úrazů při praktikování tohoto riskantního sportu. (Freerideworldtour.com: About FWT, 2017)

Obrázek 48: FWT v Andoře

Zdroj: newschoolers.com: Freeride World Tour - Andorra Vallnord Arcalis 2/13/15. 2017

International Ski Federation

Poslední organizací, kterou je nutno zmínit, je FIS (mezinárodní lyžařská federace), která zaštiťuje snowboarding na olympijských hrách a na mnoha dalších profesionálních soutěžích. Kromě Olympiády FIS zaštiťuje svá mistrovství světa ve snowboardingu (FIS Snowboard World Cup) a to v Alpských disciplínách, v části Freestyle disciplín a v Boardercrossu. O Freeriding zatím FIS nejeví zájem. (Fis-ski.com: Rules for the FIS snowboard continental cup, 2017)

Rozvoji Freestyle disciplín FIS příliš nenapomáhá. Oproti ostatním organizacím, které byly většinou založeny profesionálními snowboardisty, přijala FIS snowboarding za svůj pouze z komerčních důvodů. Zasloužila se o opožděné zařazení snowboardingu na ZOH. Díky svému neprofesionálnímu přístupu na ZOH v Naganu uvrhla na snowboarding špatné jméno a v neposlední řadě způsobila rozbroje v dříve autentické pospolitě komunitě profesionálních snowboardistů a vyznavačů snowboardingu obecně. (MacArthur Paul J. 2009, s. 36)

Zimní Olympijské hry

ZOH se konají každé čtyři roky počínaje rokem 1924. Olympiáda byla zrušena pouze dvakrát a to v období Druhé světové války. Do roku 1992 byly letní i zimní sekce olympijských her pořádány vždy ve stejný rok. V tomto roce bylo rozhodnuto, že se zimní a letní sekce oddělí a proto byla mezi šestnáctým a sedmnáctým ročníkem ZOH prodleva pouze dva roky. Snowboarding se stal součástí ZOH od roku 1998.

Na osmnáctém ročníku ZOH v Naganu se snowboarding objevil poprvé. Závodili zde jak muži, tak ženy v obřím slalomu a v Halfpipe. O čtyři roky později byl na ZOH v Salt Lake City obří slalom nahrazen paralelním obřím slalomem. K jiným změnám v oblasti snowboardingu v Salt Lake City nedošlo. Dvacátý ročník ZOH v Turíně přinesl změnu v podobě zařazení Boardercrossu k dosavadním disciplínám. Podoba snowboardingu na ZOH ve Vancouveru 2010 zůstala beze změny.

Změna nastala na zatím posledních ZOH v Soči roku 2014, kde přibyly další dvě disciplíny: Paralelní slalom a Slopestyle. Na této olympiádě získala česká reprezentantka Eva Samková zlatou medaili v Boardercrossu. Tato byla první a zároveň zatím jedinou českou olympijskou medailí v oblasti snowboardingu. (Wikipedia.org: Snowboarding at the Winter Olympics, 2017)

3 Snowboardové vybavení

Tato kapitola bude zaměřena především na Freestyle vybavení, neboť podrobný popis veškerého potřebného snowboardového vybavení je velmi obsáhlý. Bude však zkráceně představeno, aby informace o celé problematice zůstaly ucelené.

3.1 Výzbroj

Nejdůležitější částí výbavy je bezesporu snowboard a vázání. Snowboardů i vázání dnes existuje neskutečné množství druhů, ať už jde o typ, značku nebo kvalitu. Nebudu se zde věnovat levným a nekvalitním produktům, jelikož jsou pro Freestyle jakožto pokročilou disciplínu nevhodné ba dokonce nebezpečné.

Dělení snowboardů

Snowboardy se dělí na dvě až čtyři základní skupiny. Záleží na pramenu, ze kterého čerpáme. Autoři jednotlivých publikací si obvykle protiřečí, ale vznikly zde nejasnosti o samostatných typech snowboardů či pouze podskupinách těchto typů. V této práci je upřednostňováno dělení podle L. Bintera (2012), který dělí snowboardy jednoduše na freestyleové a slalomové. (Binter L. a kol. 2012, s. 27)

Obrázek 49: Rozdíl mezi Slalomovým a Freestyle snowboardem
Zdroj: turbosquid.com: Alpine and Avalanche Snowboards. 2017

Slalomové snowboardy

Slalomové (Alpine) snowboardy jsou velmi tvrdé, v porovnání s Freestyle snowboardy jsou delší, znatelně užší a patka se od špičky výrazně liší. Mají též větší průhyb a silnější vykrojení. Jejich výhodou je větší stabilita v náklonu do řezaného oblouku. Proto lze na tomto druhu snowboardu jezdit podstatně rychleji než na Freestyle snowboardech. Kromě

upravených sjezdových tratí však nemá slalomový snowboard jiné využití a na Freestyle se naprosto nehodí. (Binter L. a kol. 2012, s. 27)

Freestyle Snowboardy

Freestyle snowboardy jsou mnohem častější než slalomové. Tato skupina se dělí na tři hlavní podskupiny: Freestyle, Freeride a Allmountain (Allround). Tyto podskupiny se samozřejmě dělí ještě dál, ale o tom více v části: Snowboard na Freestyle. (Binter L. a kol. 2012, s. 26 – 27)

Allmountain snowboardy jsou vyrobeny tak, aby na nich snowboardista mohl praktikovat bez větších obtíží všechny snowboardové disciplíny. Toto univerzální prkno je oblíbené mezi začínajícími jezdci a těmi, kteří se věnují snowboardingu pouze rekreačně. Pokročilejší a profesionální část vyznavačů tohoto sportu se ale těmto výrobkům vyhýbá a to ve všech disciplínách. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 16 – 17)

Freeride snowboardy jsou speciálně upraveny na jízdu v hlubokém sněhu. Prkno není na rozdíl od dnešních modelů Freestyle a Allmountain pravidelné. Inzerty (závity pro uchycení vázání) jsou posunuty o 10 – 15 centimetrů k patce snowboardu podobně, jak tomu běžně bylo u snowboardů v minulosti. Tvrdost se pohybuje někde na půl cesty mezi Freestyle a Slalomovými snowboardy. U některých typů se objevuje patka, která je vykrojena do tvaru vlaštovičího ocasu (swallowtail), který napomáhá lepšímu zanoření v hlubokém sněhu. Nevýhodou je vysoká specializace (především u swallowtail), která velmi komplikuje jízdu na tomto druhu snowboardu všude jinde, než na prachovém sněhu. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 16 - 17)

Obrázek 50: Freeride snowboard s patkou typu Swallowtail
Zdroj: saltypeaks.com: Burton Family Tree Cloudsplitter Swallowtail Snowboard. 2017

Splitboard

Splitboard je druh freeride snowboardu, který lze rozdělit na dvě části. Vzniklé „lyže“ lze požit podobně jako klasické skialpové lyže s pomocí stoupacích kožených popruhů na výstup horských vrcholů. Pro sjezd se obě poloviny spojí pevnými zámky k sobě a vázání se posune a natočí do snowboardové polohy. (Wikipedia.org: Splitboard, 2017)

Obrázek 51: Splitboard s příslušenstvím

Zdroj: gizmodo.com: K2's Kwicker Splitboard Is the Stuff of Backcountry Powder Dreams. 2017

Snowboardy na Freestyle

Stejnomená podskupina Freestyle snowboardů je díky své konstrukci nejvhodnější na Freestyle a je použitelná i na všechny ostatní snowboardové disciplíny. Oproti ostatním snowboardům jsou freestyleové snowboardy měkčí a kratší. Jak délka, tak měkkost se potom dále odvíjí od jednotlivých Freestyle disciplín. Například na Big air se používá rozhodně tvrdší snowboard, než na Jibbing. Většina těchto snowboardů je vyráběna ve tvaru twin-tip (patka je stejná jako špička a inzerty jsou umístěny přesně uprostřed). Zpravidla dřevěné jádro je často vyztuženo karbonovými pásy podél hran pro větší odolnost při dopadech a překonávání překážek. (Binter L. a kol. 2012, s. 27)

Konstrukce snowboardu

Konstrukce snowboardu má několik aspektů, které určují jízdní vlastnosti. Délka snowboardu má vliv na stabilitu a ovladatelnost a pohybuje se mezi 90 a 175 centimetry. Volba správné délky snowboardu závisí na výšce a hmotnosti snowboardisty a jeho preferované disciplíně. Šířka snowboardu se odvíjí od jeho výšky a druhu, přičemž existuje širší varianta (wide) pro jezdce s nadprůměrně velkým chodidlem (46 a více). Vykrojení snowboardu ovlivňuje poloměr oblouku a je výrazně vyšší u slalomových snowboardů. Tvrdost snowboardu má vliv na stabilitu a ovladatelnost. Tvrdý snowboard je proto velmi stabilní, ale hůře ovladatelný. (Binter L. a kol. 2012, s. 28 – 32)

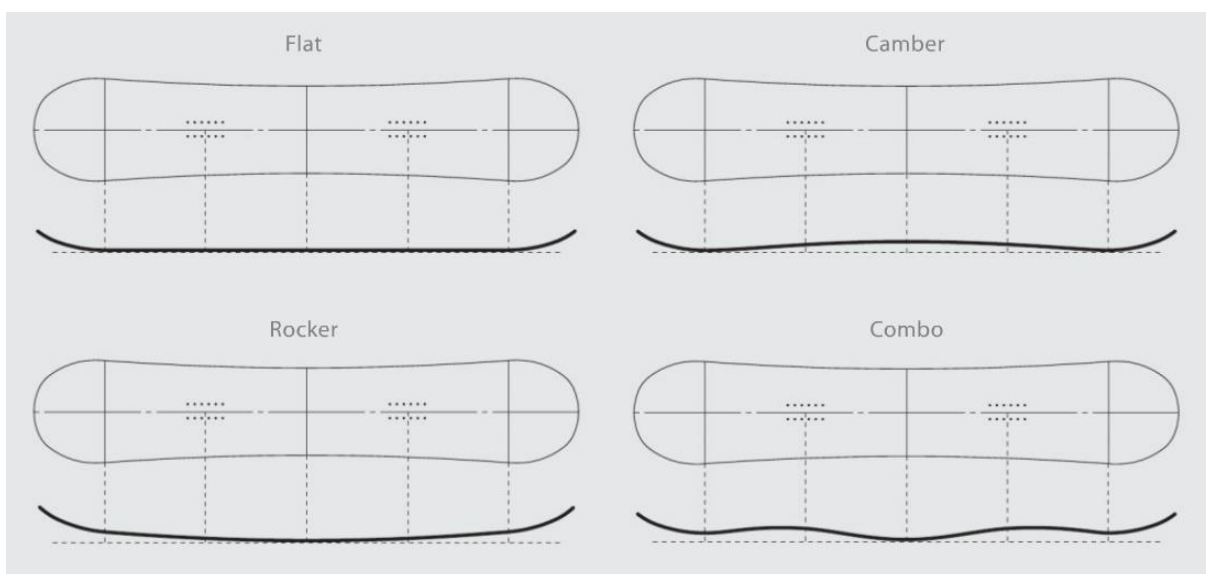
Vertikální zakřivení

V dnešní době existují tři základní druhy zakřivení snowboardu a dále různé hybridní kombinace mezi nimi. Nejstarším, dříve v podstatě jediným druhem, je takzvaný camber. Tento typ se vyznačuje mírně zvýšeným středem, zatímco se samotný snowboard dotýká

rovného povrchu poblíž špičky a patky. Průhyb je velice podobný tomu lyžařskému a dnes se používá převážně u slalomových a boardercrossových snowboardů. Někteří konzervativní Freestyle závodníci však tento druh stále preferují.

Poměrně mladý, ale dnes asi nejrozšířenější typ prohnutí, je rocker (lidově banán). Jedná se o opačné prohnutí než u camberu. Svou přezdívkou si rocker vysloužil pro svůj tvar připomínající banán. Takovéto prohnutí umožňuje snadněji ovládat snowboard v zatáčkách, při odrazech skoků rychleji reaguje. Je vhodný jak pro začátečníky, tak pro pokročilé při provádění náročných triků.

Třetím druhem je flat camber, který má nulový průhyb. Špička s patkou se ze země zvedají blíž ke středu, než je tomu u klasického camberu. Tento druh snowboardů se používá především na Jibbing. (Binter L. a kol. 2012, s. 30 – 31)

Obrázek 52: Průhyb snowboardu

Zdroj: freezethawfeatures.wordpress.com: Snowboards explained, finally. 2017

Vázání

Snowboardové vázání se dělí na dvě základní skupiny: měkké a tvrdé. Tvrdé je používáno při slalomových disciplínách, zatímco měkké při všem ostatním. Stejně jako u snowboardu platí i pro vázání pravidlo, že šetřit se nevyplácí. Nekvalitní vázání může velmi znepříjemnit jízdu a pro Freestyle je naprosto nežádoucí a nebezpečné.

Měkké vázání se skládá z několika částí: baseplate (tělo z plastu nebo z kovu), patky, dvou pásků s ráčnami a pumpami sloužící k utažení boty, středového kotouče a čtyř šroubů, které slouží k uchycení samotného vázání ke snowboardu. Existují i jiné druhy jako například rychloupínací Flow, které však neupevní botu tak dokonale. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 22 - 23)

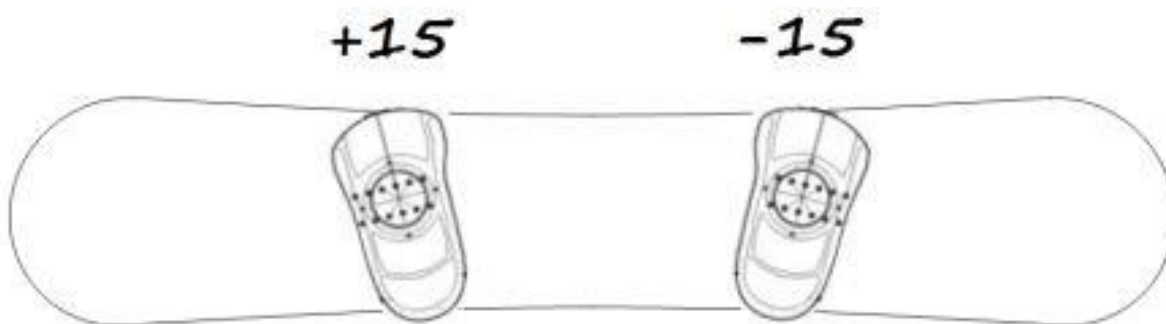

Obrázek 53: Měkké vázání
Zdroj: intersport.cz: Snowboardová vázání. 2017

Nastavení vázání

U polohy vázání vzhledem k snowboardu sledujeme dvě hodnoty. Stance (rozteč) je vzdáleností mezi oběma kusy vázání. U Freestyle se rozteč pohybuje mezi šedesáti až osmdesáti centimetry. U alpské jízdy je to přibližně o dvacet centimetrů méně a u allmountain někde uprostřed. Rozteč závisí na výšce jezdce a preferované disciplíně.

Druhou hodnotou je úhel, pod kterým je vázání připevněné k snowboardu vzhledem k jeho podélné ose. Úhly se opět výrazně liší v závislosti na disciplíně. U Freestyle se v dnešní době nejčastěji vázání polohuje na dvanáct až dvacet čtyři plusových stupňů u přední nohy. U zadní se používají stejné hodnoty v mínusových číslech (na opačnou stranu). Při této poloze má jezdec postoji ve tvaru V. Tato poloha zajišťuje větší stabilitu při jízdě pozadu (otočky o 180°, 540°, 900°). Tato poloha je vhodnější také při provádění skoků. U tvrdého vázání se obě části vytáčejí ve směru jízdy až o 65 stupňů. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 24 – 25)

Obrázek 54: Freestyle poloha vázání
Zdroj: snowboardingprofiles.com: What Snowboard Binding Angles Should I Use. 2017

3.2 Výstroj

Snowboardové boty

Boty jsou stejně jako vázání a snowboard dvojího typu: tvrdé (skeletové) a měkké. Na Freestyle se používají měkké boty. Důležitý faktor u bot je velikost, která by rozhodně neměla být větší, než je jezdcova noha a než vázání, do kterého bota přijde. Nermalou roli hraje i kvalita bot, ale ta není tak důležitá jako u výše popsaného vybavení a má vliv především na pohodlí snowboardisty. U příliš měkké a nekvalitní boty je ale riziko poranění kotníku. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 22 – 23)

Obrázek 55: Tvrdá a měkká snowboardová bota
Zdroj: backcountrymagazine.com: Hard versus Softboots. 2017

Bunda a kalhoty

U snowboardových kalhot a bundy je důležité, aby byly dostatečně volné pro dostatečnou flexibilitu pohybu a nepromokavé, protože průměrný snowboardista přijde do kontaktu se sněhem podstatně častěji než lyžař, u Freestyle pak obzvláště. Zároveň oblečení musí být vyrobeno z pevného materiálu, aby odolávalo sněhu a ledu. Pro alpské disciplíny se používá upnuté oblečení, u kterého je, namísto odolnosti a flexibility, kladen důraz na co neměňší odpor vzduchu. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 26 – 27)

Obrázek 56: Volné snowboardové oblečení
Zdroj: rakuten.com: Volcom snowboard clothing. 2017

Zvláštní pozornost je nutno věnovat rukavicím. Nejčastější zranění na snowboardu bývá zlomené zápěstí. Rukavice mohou před tímto rizikem částečně jezdce ochránit. Z toho důvodu bývají kvalitní snowboardové rukavice podstatně mohutnější než klasické zimní rukavice a obsahují ochranné výztuhy. U rukavic se proto rozhodně nevyplatí šetřit nehledě na značné nepohodlí mokrých a nehřejících levných výrobků. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 26 - 27)

Bezpečnostní výstroj

Nejdůležitější ochrannou pomůckou je helma. Ve všech snowboardových publikacích bývá helma jmenována na prvním místě ochranných pomůcek. Na přiložených fotografiích však není jediný profesionální snowboardista, který by měl helmu na hlavě. Ani v nejextrémnějších snowboardových filmech, kde snowboardisté předvádějí neskutečné triky a sjíždí nejstrmější svahy Aljašky, helma zpravidla není používána. Dá se říci, že helma není mezi snowboardovou komunitou příliš populární. Na většině závodů však bývá helma povinná a doporučuje se nosit během jízdy nepřetržitě.

Kromě helmy existuje celá řada ochranných komponentů, které pomáhají předejít nepříjemným úrazům. Nejčastěji se lze setkat s chráničem páteře (lidově páteřák). Méně časté

doplňky pak ochraňují zápěstí, kostrč, boky, hrudník, kolena, či lokty. U ochranných pomůcek je velmi důležité, aby uživatele co nejméně omezovaly v pohybu, ale zároveň kvalitně chránily před úrazem. (Louka O., Večerka M. 2007, s. 27 - 28)

3.3 Údržba vybavení

Broušení hran

Péče o hrany je důležitou součástí údržby snowboardu a má velký vliv na kvalitu jízdy. Ostrost hrany se projevuje především na tvrdém, zledovatěném sněhu. U jízdy mokrým či prachovým sněhem se naopak ostrost hrany tolik neprojeví. Broušení hran bývá mnohem důležitější u slalomových snowboardů. Zanedbání péče o hrany se poté výrazně projeví na kvalitě jízdy řezanými oblouky a nevyhovující stav značně omezí výkon při alpské jízdě. Profesionální slalomáři za pomoci speciálního pilníku a úhelníku brousí hrany po každém dnu tréninku. Pro rekreační potřeby postačí občasné broušení v specializovaném servisu.

Normální hrana souvisle kopíruje plochu skluznice a poté se láme o 90° na kraji snowboardu. Takovýto tvar má hrana z továrny. Náročnější snowboardisté si však úhel hrany upravují. Boční úhel se potom v závislosti na potřebách sportovce upravuje na hodnotu 89° - 87° . U Freestyle disciplín není tato úprava vhodná. Další modifikací hrany bývá úprava spodního úhlu (podbroušení). Velikost podbroušení se odvíjí od stylu jízdy. Pro běžnou jízdu se hrana podbrušuje o přibližně $0,5^\circ$, u freeridingu a Jibbingu je hodnota o něco vyšší. (Binter L. a kol. 2012, s. 49 – 52)

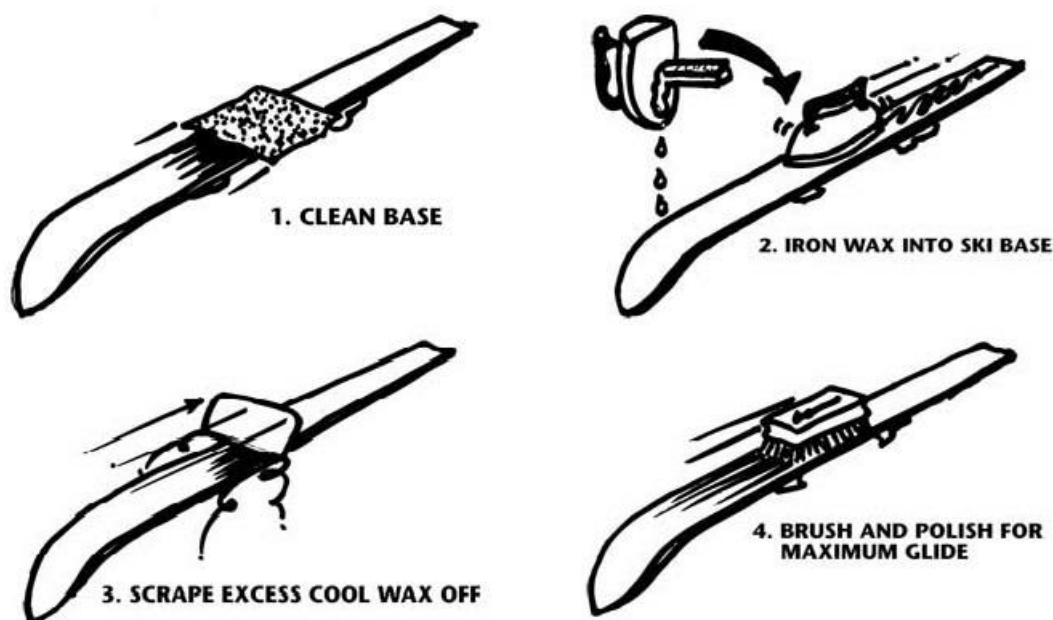

Obrázek 57: Profil zbroušené a podbroušené hrany
Zdroj: lyze-snowblade.cz: Broušení hran. 2017

Péče o skluznici

Péči o skluznici se rozumí voskování skluznice a oprava vrypů. Pravidelné voskování je nezbytné pro zachování dobrých jízdních vlastností skluznice. Voskování skluznice není náročná činnost a může je provádět i méně zkušený jezdec. Oprava vrypů je o něco náročnější. Menší škrábnutí lze opravit kofixovými svíčkami či bruskou, ale větší rýhy vyžadují výměnu části skluznice.

Před samotným voskováním je důležité ze skluznice odstranit zbytky starého vosku a nečistoty. Poté se pomocí žehličky na skluznici nanese dostatečné množství příslušného vosku (druh vosku závisí na teplotě sněhu). Jestli je množství vosku dostatečné se pozná při následném rozetření po celé ploše skluznice. Po úplném vychladnutí se pomocí stěrky odstraní přebytečný vosk ze skluznice. Na závěr je možné povrch skluznice ještě dočistit speciálním kartáčem. (Binter L. a kol. 2012, s. 52 – 53)

Obrázek 58: Voskování skluznice
Zdroj: the-raceplace.com: How To Wax. 2017

Péče o snowboardové oblečení

Pravidelná péče o oblečení nijak neovlivní kvalitu jízdy. Má však pozitivní vliv na životnost materiálu a pohodlí uživatele během nošení. Životnost lze snadno prodloužit občasnou impregnační membrány. Pro pohodlné a hygienické užívání je zase důležité oblečení po každém použití důkladně vysušit. Snowboardové boty se nesouší tak snadno, jako zbytek vybavení, ale existuje na ně speciální elektrický vyhřívač. (Binter L. a kol. 2012, s. 49)

4 Kurs Freestyle snowboardingu

4.1 Koncept

Vícedenní kurs je zaměřen na výuku Freestyle snowboardingu určenou pro menší skupinu snowboardistů. Projekt byl vytvořen jako reakce na nedostatečnou nabídku podobných akcí na českém trhu. Vytvoření mezičlánku mezi profesionální a začátečnickou sférou ve formě nadšené skupiny snowboardistů je hlavním cílem celého projektu. V návaznosti na něj, v případě úspěchu, může být navázáno sérií podobných akcí.

Cílová skupina

Za cílovou skupinu byli zvoleni patnáct až devatenáct let staří adolescenti, pohybově zdatní, zkušení snowboardisté, kteří se chtějí naučit Freestyle disciplíny nebo svoje dovednosti v tomto oboru zlepšit. Kurs je zpřístupněn pro účastníky obou pohlaví. Maximální počet účastníků je stanoven na dvacet studentů, minimální pak dvanáct.

Personální zajištění

Tým se skládá ze tří pozic, z nichž má jedna dvojčlenné zastoupení. Vzhledem k malému počtu účastníků lze některé pozice sloučit. Instruktoři Freestyle snowboardingu musí být dva, ale první z nich může být zároveň vedoucí kurzu a druhý zdravotníkem. Tým tedy musí být minimálně dvoučlenný.

Vedoucí kurzu

Vedoucí musí mít zkušenosti s vedením podobných kurzů. Je zodpovědný za bezproblémový chod celé akce, má rozhodující slovo, řeší právní stránku kurzu a přebírá právní zodpovědnost za nezletilé účastníky. Před samotným kurzem zajišťuje vše potřebné pro jeho konání, viz část „příprava“.

Instruktoři

Dva zkušení instruktoři Freestyle snowboardingu, kteří se aktivně účastní soutěží v tomto odvětví nebo mající závodní minulost, bývají stěžejní částí týmu. Instruktoři musí vlastnit akreditovanou licenci „Instruktor snowboardingu“ MŠMT nebo jakoukoli vyšší. Během kurzu bývají instruktoři zodpovědní za veškeré aktivity spojené se snowboardíngem (jak teoretické, tak praktické). Dále pomáhají při realizaci doprovodného programu.

Zdravotník

Nezbytným členem týmu bývá zdravotník, který má na starosti zdravotnické poradenství na kurzu. Během kurzu uchovává zdravotní dokumenty účastníků. Dále má zodpovědnost za pravidelnou medikaci, která je u jednotlivých účastníků kurzu požadována. Tento je v kontaktu s místní horskou službou a v případě nutnosti i se záchranáři, lékaři a nemocnicí. Zdravotník musí vlastnit akreditaci „Zdravotník“ od MŠMT nebo mít střední odborné vzdělání v oblasti zdravotnictví, popřípadě být studentem medicíny a to nejméně čtvrtého ročníku.

Zdravotník musí být během kurzu přítomen na všech Freestyle aktivitách pro případ podání první pomoci v případě úrazu a zajištění co nejrychlejšího odborného ošetření. Tento člen týmu je povinen obeznámit účastníky s první pomocí, a to formou přednášky. Tento též zajišťuje lavinový minikurz, který je pro studenty organizován horskou službou a je povinnou součástí kurzu.

Cíle

Hlavním cílem je co nejbezpečnější cestou naučit cílovou skupinu co nejvíce dovedností v oblasti Freestyle snowboardingu. Seznámit studenty s riziky zimních sportů a tím co nejvíce předcházet případným úrazům. Obeznámit je s pravidly první pomoci. Dalším cílem je vytvořit fungující skupinu, která pracuje jako team a navzájem se podporuje. Tento aspekt je ve Freestyle snowboardingu a ve sportu obecně velmi důležitý.

Rizika kurzu

Na kurz se nepřihlásí dostatek účastníků a kurz se nebude moci konat z finančních důvodů. Kurz může být výrazně omezen nebo dokonce zrušen z důvodu špatných sněhových podmínek. Rizikem je také možnost úrazu některého z účastníků.

4.2 Přípravná fáze

1. Volba vhodného spolupořadatele
2. Výběr místa a času
3. Tvorba programu
4. Rozpočet a cena
5. Propagace
6. Závazné přihlášení a platba

Volba vhodného spolupořadatele

Jak bylo výše uvedeno, tým musí být alespoň nejméně dvoučlenný. Post vedoucího a prvního instruktora zajišťují já. Pro vyhledání kolegy, který by zastal roli druhého instruktora a zároveň zdravotníka byl upřednostněn výběr v lyžařských školách s největším počtem snowboardových instruktorů schopných vyučovat Freestyle (viz výsledky šetření v příloze). Po domluvě s vedením lyžařských škol byli osloveni potenciální instruktoři. Hlavními požadavky na post druhého instruktora byly: komunikativnost, flexibilita, dobrá teoretická i praktická znalost Freestyle snowboardingu a zdravotnický kurz.

Výběr místa a času

Při výběru vhodného lyžařského střediska hraje roli více faktorů. Vzhledem k zaměření kurzu je nutné, aby středisko disponovalo kvalitním a pravidelně udržovaným snowparkem. Kvalita snowparků v jednotlivých střediscích byla předmětem šetření, jehož

hodnocení probíhalo metodou školního známkování. Přibližně třetina respondentů ohodnotila snowpark ve svém středisku na výbornou. Z těchto pak byl, i na základě vlastní zkušenosti, vybrán areál Rejdice. Přihlédnuto bylo též k dostupnosti zvoleného areálu, ceně jízdného a ubytování. Rejdice mají vhodnou polohu, protože nejsou příliš vzdálené od Prahy (125 km).

Nabídka ubytování v těsné blízkosti rejdického areálu není příliš široká. „Chata u lanovky“ byla vyhodnocena jako vhodné ubytovací zařízení z důvodu dobré polohy s ohledem na zaměření kurzu, ideální kapacity, dostatečného vybavení a v neposlední řadě k příznivé cenové relaci v přepočtu na jednoho účastníka. Termín byl zvolen na začátek února, tedy uprostřed hlavní sezony.

Tvorba programu

Pro tvorbu programu bylo nutno zjistit: otevírací dobu střediska, vybavení střediska a vybavení chaty. V závislosti na časové dotaci, která je dána termínem, byl vytvořen denní harmonogram. Inspirací pro samotný program a klíčové aktivity se staly především vlastní zkušenosti z podobných kurzů a zájezdů a publikace od Martina Večerky, Jana Neumana a Jana Činčery. O samotném programu je podrobně psáno v kapitole „Program“.

Rozpočet a cena

Do rozpočtu byly zahrnuty veškeré výdaje spojené s pořádáním kurzu a malou rezervu, která alespoň částečně vyrovná chybějící částku v případě nenaplnění kapacity kurzu. Položky určující celkovou částku jsou: jízdné (1760,- na osobu), ubytování a strava (2000,- na osobu), zapůjčení sněžnic (70,- na osobu), honorář a náklady pořadatelů (20 000,- celkově) a rezerva (160,- na osobu). Částky jsou uvedeny v českých korunách. Honorář pořadatele je 6000,- a finance na náklady pořadatelům kryjí dopravu, jízdné a ubytování. V ceně pro účastníky jsem tuto částku vydělil dvaceti. Celková cena kurzu je tedy 4 990,-.

Propagace

Základem pro úspěšné naplnění kapacity kurzu bývá časná a kvalitní propagace. Samozřejmostí jsou internetové stránky a stránka na Facebooku. Nelze se však spoléhat pouze na elektronickou propagaci a proto byly osloveny střední školy a víceletá gymnázia na začátku školního roku formou informačního letáku.

Závazné přihlášení a platba

Aby bylo možné kurz realizovat, bylo nutné určit přesné datum konání a taktéž data, do kterých by zúčastnění měli zaplatit zálohu. Následně by mělo být i stanoveno, kdy je nutno zaplatit i zbývající částku kurzovního. Záloha bývá obvykle polovina ceny, aby bylo možno zaplatit zálohy za ubytování. Čtrnáct dnů před začátkem kurzu je poté potřeba uhradit zbylou částku, aby byl případně čas získat za neúčastníci se zájemce náhradu.

4.3 Základní informace

Místo a datum

Kurs je konán v lyžařském středisku Rejdice. Jedná se o období 7. – 11. února, což je hlavní lyžařská sezóna. Rejdice leží ve východní části Jizerských hor mezi Kořenovem a Paseky nad Jizerou. Jedná se o menší středisko, které ale disponuje velmi kvalitním a velkým snowparkem. Zároveň nehostí takové množství návštěvníků, jako jiná střediska obsahující kvalitní snowpark. Začátek února je zvolen z důvodu statisticky relativně dobrých sněhových podmínek.

Ubytování

Během kurzu jsou účastníci a realizační tým společně ubytováni na „Chatě u Lanovky“, která je situovaná v těsné blízkosti samotného areálu přibližně uprostřed sjezdové tratě. Chata má maximální kapacitu 32 lůžek a při plné účasti kurzu je možné rezervovat celou chatu. Chata dále disponuje velkou společenskou místností s projekčním zařízením, které je na večerní aktivity během kurzu potřeba.

Doprava

Doprava je řešena formou „individuální dopravy“. Je zde nicméně možnost, po dohodě s vedoucím kurzu, zajistit automobilovou dopravu z Kořenova do Rejdic. Tento úsek se pomocí hromadné dopravy překonává poměrně obtížně (autobus jede pouze pětkrát za den a poslední vyjíždí z Kořenova už po čtvrté hodině odpolední).

Stravování

Na Chatě U Lanovky je možnost zajistit plnou penzi s možností vegetariánské stravy a jinými specifickými požadavky náročných strávníků. V ceně kurzu jsou čtyři snídaně, obědy a večeře (na místo jedné večeře je možno objednat společné venkovní grilování).

Cena

Cena kurzu je zhruba 4990 českých korun. Cena zahrnuje plnou penzi (od středeční večeře po nedělní oběd), čtyřdenní jízdné na lanovku, odbornou výuku Freestyle, doprovodné aktivity a zapůjčení sněžnic. Cena nezahrnuje snowboardovou výstroj, výzbroj, náklady na dopravu a ubytovací depozit.

Povinná výbava

Účastníci jsou si povinni na kurs vzít Freestyle snowboard s vázáním, měkké snowboardové boty, vhodné zimní oblečení ideálně snowboardové, helmu, identifikační doklad, potvrzení o bezinfekčnosti a kartu pojišťovny. Doporučené položky jsou chrániče zad, zápěstí, pánve, sluneční nebo lyžařské brýle, vosk a vlastní nářadí na údržbu skluznice.

Podmínky účasti

Účastník kurzu by měl být v dobrém zdravotním stavu. Dále by měl mít s sebou veškeré položky uvedené v povinné výbavě. Účastník musí zdatně ovládat jízdu na snowboardu, protože se jedná o pokročilý kurs, který je zaměřen na Freestyle snowboarding. Kurz je nastaven tak, že zde není prostor pro základní výuku. Nesplnění některé z těchto podmínek může být důvodem k vyloučení z kurzu.

4.4 Program a klíčové aktivity

Tvorba programu byla uzpůsobena tak, aby naplnila především cíle projektu. Většina času byla věnována výuce Freestyle tréningu. Do večerních aktivit pak byly zařazeny vybrané hry, které měly za cíl vytvořit z účastníků fungující skupinu. V programu nebyly opomenuty odpočinkové a relaxační aktivity, které měly napomáhat k vytvoření uvolněné atmosféry za účelem stmelení kolektivu. Průběh jednotlivých částí programu je popsán níže společně s denním harmonogramem.

4.4.1 Denní harmonogram

Jednotlivé dny se mohou v závislosti na potřebách programu lehce odlišovat od uvedeného harmonogramu. Ve většině případů však čas aktivit následuje předepsanou formu.

7:30 Snídaně

8:30 Rozcvička

9:00 Dopolední blok výuky

12:15 Oběd a polední klid

13:30 Odpolední blok výuky

18:00 Večeře

18:30 Večerní program

Příjezd a úvod

Příjezd na chatu je naplánován v rozmezí 17:00 - 18:00. Po večeři začíná v 19:00 úvodní setkání ve společenské místnosti. Nejprve proběhne představení organizátorů. Poté následuje úvodní prezentace, která obsahuje veškeré základní informace, závazná pravidla a představení programu celého kurzu. Na závěr prezentace bude poskytnut prostor pro případné dotazy a zdravotník by měl vybrat potvrzení o bezinfekčnosti.

Dopolední blok výuky

Začátek dopoledního bloku výuky byl stanoven na 9:00 a končí v poledne. V prvních 45 minutách výuky se vždy opakují poznatky z předchozích lekcí a poté se přidávají nová cvičení. Výjimkou je první den, kdy v dopoledním bloku probíhá rozdělení do dvou družstev podle výkonosti. Během dopoledních bloků se postupně učí: Ollie, Straight air, různé graby, rotace, Backflip a stavba můstku (shaping). V neděli je dopolední blok věnován tréningu na odpolední závody.

Odpolední blok výuky

Odpolední blok většinou nenavazuje na dopoledne a aktivity zde zařazené jsou vybírány tak, aby byly méně fyzicky náročné než ty dopolední. Blok začíná v 13:30 a končí v 16:30 společně s koncem provozu lanové dráhy. Poslední den pak místo odpoledního výcviku probíhá závod a exhibice o věčné ceny. Během odpoledních bloků se účastníci naučí: základy jibbingu (boardslide, fifty-fifty...), Freestyle na sjezdové trati bez potřeby překážek (Buttering) a vyzkouší si skoky do tlumícího nafukovacího polštáře (Air bag).

Večerní program

Večerní program začíná zpravidla v 18:30, hned po večeři. Obsahem programu jsou odborné přednášky, seznamovací a kooperační hry a odpočinkový program. Účastníci se za pomoci příslušných her lépe poznají, během přednášek se dozví nové informace o snowboardingu a horách obecně a zabaví se během odpočinkových aktivit, jako je procházka na sněžnicích nebo promítání snowboardového filmu.

4.4.2 Popis jednotlivých aktivit

Rozdělení do družstev

Rozdělení do družstev probíhá na malém můstku, kdy každý účastník předvede „co umí“. Každé sestavené družstvo poté trénuje společně s jedním instruktorem. Důvodem zařazení této aktivity je snížení výkonnostních rozdílů v družstvu. Cílem je vytvořit skupinu na podobné úrovni, která se bude navzájem více motivovat. Pokud se v průběhu týdne ukáže, že byl někdo zařazen nesprávně, přiřadí se do patřičného družstva.

Výuka rovných skoků

U výuky rovných skoků se začíná s Ollie na sjezdovce, než se skupina přesune na můstek. Účastníci se musí dokonale naučit odrážet a dopadat. Poté se přesouvají na malý můstek, kde se ke skoku postupně přidávají různé graby (úchopy snowboardu v letu), které jim pomáhají udržet stabilitu. Podle dovedností se postupně skupina přesouvá na větší můstky. U této části výuky nejde o co nejrychlejší postup, ale o co nejčistší provedení, protože rovné skoky jsou základem většiny náročnějších triků.

Výuka rotací

Rotace jsou skoky, u kterých se snowboardista otáčí okolo své osy o 180° a až, o zatím nepřekonaných, 1800°. Začíná se zpravidla rotací „switch frontside 180“, která je považována za nejjednodušší. Snowboardista se rozjede pozadu (na switch), v letu se otočí o 180 stupňů (půl otočky) a dopadá popředu, což mu usnadní odjezd. Poté se přidá frontside 180, backside 180, frontside 360 a backside 360. Nepředpokládá se, že by se účastníci pořádaného kurzu dostali dál, než na otočku o 360 stupňů. V případě rychlého postupu se přidá k rotaci grab a zařadí se frontside 540.

Výuka Jibbingu

Jibbing je disciplína, která je hodně rozsáhlá a individuální. V tomto kurzu se učí pouze její základy. Výuka probíhá na rovné bedně s nájezdem či menším náskokem

(maximálně na rovném krátkém zábradlí bez náskoku). Cílem této výuky je účastníky naučit fifty-fifty (rovný přejezd), backside a frontside boardslide (jízda po zábradlí popředu a pozadu). Zvláště u této výuky je nutné postupovat pomalu a vyhnout se zbytečným úrazům.

Buttering

Buttering označuje skupinu triků prováděných na sjezdovce bez použití překážek. Jedná se o poměrně bezpečnou disciplínu a je zde řada nenáročných, ale působivých triků. Těmto praktikám je věnován jeden odpolední blok. Účastníci se mohou naučit nejprve tailpress a nosepress (jízdu po patce a po špičce), poté začnou trénovat tripod (jízda po špičce či patce a po rukou). Pokud zbyde čas, lze do výuky také zařadit takzvaný „tailblock“.

Shaping

Slovo shaping souhrnně označuje údržbu (tvarování) snowparku. Osoba provádějící tuto činnost se nazývá „shaper“, spolupracuje s řidičem rolby a má na starost stav překážek ve snowparku. V rámci kurzu dostanou účastníci krátkou instruktáž od shapera z Rejdic a poté mají možnost si sestavit vlastní můstek, na kterém se naučí základy shapingu (správný rádius, volba terénu, velikost můstku).

Skoky do Air bagu

Jeden odpolední program je zaměřen na skákání do nafukovacího polštáře. Výhodou této pomůcky je, že dopad nebolí a tím se odstraní u většiny začátečníků strach. Ti se pak odváží jet rychleji a zkusí si triky, u kterých mají na standartním můstku, s dopadem na sněh, strach. Často pak zjistí, že jsou některé triky podstatně jednodušší, než vypadají (například backflip).

Závěrečný závod

Závod je připraven na menším nebo středním můstku (záleží na volbě jezdce) a hodnotí se stejně, jako profesionální závody Big air (popsáno v kapitole „Disciplíny“). Po skončení závodu se vyhlásí výsledky a vítěz. V rámci závěrečného odpoledne je připravena exhibice, na které je vyhlášen nejlepší trik.

Seznamovací a kooperační hry

Na začátek programu byly z pochopitelných důvodů umístěny dvě seznamovací hry. Jako první byla zařazena takzvaná „Nejrychlejší hra na jména“. Tato hra je zaměřena na rychlé seznámení a její důkladný popis nalezneme v knize: „Dobrodružné hry a cvičení v přírodě“ od Jana Neumana. (Neuman J. 2000, s. 51)

Následující poznávací hrou je „Ještě nikdy“. Účastníci sedí při této hře v kruhu na židlích a jeden z nich vždy stojí uprostřed. Židlí je o jednu méně než účastníků. Jedinec uprostřed pronese větu o tom, co nikdy nedělal. Všichni, kteří tuto činnost již alespoň jednou provozovali, musí vstát a vyměnit si místa. Osoba uprostřed se snaží jednu ze židlí obsadit. Na konci každé rošády někdo zůstane uprostřed a začíná další kolo.

Druhý večer byla na program zařazena hra „Pavoučí síť“. V této hře jde o spolupráci celého týmu. Skrz vyrobenou síť s různě velkými a různě situovanými otvory se musí postupně dostat celý tým a to bez kontaktu se sítí. Tato náročná hra je zařazena v porovnání s vypěstostí skupiny poměrně brzo, ale kurs je krátký a je potřeba, aby se účastníci co nejdříve dostali do fáze dobře fungující skupiny.

Základy první pomoci a lavinový minikurz

Základy první pomoci jsou zařazeny do večerního programu druhého dne. Jsou probírány formou teoretické přednášky a následné praktické části. S omezenou časovou dotací se mohou účastníci seznámit pouze s úplnými základy. První pomoc je do kurzu zařazena, protože riziko zranění je při provozování Freestyle snowboardingu poměrně velké. Stejně tak je nezbytný lavinový minikurz, který má též sic pouze informativní charakter, ale je nutné účastníky uvědomit o lavinových nebezpečích a způsobech, jak se lavinám vyhnout.

Video-koučing

Oblíbenou metodou zpětné vazby z proběhlého dne bývá video-koučing. Účastníci mohou na videonahrávce sledovat své výkony a instruktor video komentuje. Videozáznam je promítán za přítomnosti celé skupiny, aby se účastníci mohli poučit i z chyb ostatních. Důležitá role instruktora je každého jezdce mezi kritikou zároveň pochválit nehledě na míru úspěšnosti a tím jezdce motivovat. Video-koučing probíhá večer, na konci druhého dne, kdy je od účastníků očekáván určitý progres jejich dovedností.

Údržba snowboardové výzbroje

Poslední bod programu prvního dne je věnován údržbě výbavy. Broušení hran je pro svoji náročnost z programu vyřazeno, též s ohledem na malý vliv ostré hrany u Freestyle jízdy. Každý účastník si přinese svůj snowboard s vázáním. Pokud má, tak i svoje voskovací vybavení. Větší část programu je věnována voskování, které si zde každý účastník vyzkouší bez ohledu na stav své skluznice. Instruktoři u každého zkontrolují polohu vázání a případně doporučí pro Freestyle potřeby polohu upravit.

Odpočinkové aktivity

Vzhledem k fyzické náročnosti celého kurzu jsou v jeho průběhu zařazeny čtyři odpočinkové aktivity. Jejich hlavním cílem je kvalitně zaplnit mezery v programu a zamezit tak nežádoucím aktivitám jako je například konzumace alkoholu u nezletilých. Aktivity jsou zařazeny do večerního programu. Na závěr druhého večera se promítá Freestyle snowboardový film „Defenders of Awsome 2 – Stay Bad Ass“. Následující večer je celý věnován výletu na nedalekou rozhlednu Štěpánka (959 m. n. m.) na sněžnicích. Poslední večer je v rámci upevnění společenských vazeb mezi zúčastněnými věnován grilování a soutěži o nejlepší umělecký výtvar ze sněhu.

Závěr kurzu

Po vyhlášení vítěze závodu proběhne závěrečné společné fotografování. Poté se všichni odeberou do společenské místnosti, kde proběhne závěrečné zhodnocení a poděkování. Jako reflexi je vhodné použít hry pro závěrečné zhodnocení: „Jedním slovem“ nebo „Povídání“. Volba reflexe záleží na každém jednotlivci. Obě hry jsou popsány v knize „Dobrodružné hry a cvičení v přírodě“ od Jana Neumana. (Neuman J. 2000, s. 318)

5 Výuka Freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích

5.1 Výzkumný problém

Freestyle snowboarding se stává stále více oblíbenou a vyhledávanou sportovní disciplínou, která je od roku 1998 neodmyslitelnou součástí zimních olympijských her. Jak ve světě, tak i v Česku je mnoho sjezdových tratí nebo jejich částí, které jsou tomuto sportu přizpůsobeny (takzvané Snowparks). V ČR jsou však Snowparks oproti těm alpským či americkým často poloprázdné, neupravené a nebezpečné. Ty kvalitní pak bývají plně profesionálních snowboardistů. V takových nebývá pro nadšené začátečníky často místo. Problémem tedy může být, že kromě velmi úzké skupiny snowboardistů, kteří do tohoto sportu již pronikli, je velmi komplikované s tímto sportem začít a naučit se jej. Není zřejmé, zda za tímto problémem stojí nedostatečná nabídka odborné výuky tohoto sportu v ČR nebo příliš uzavřená komunita snowboardistů nebo nedostatečný zájem ze strany mladých sportovců. Tento dotazník se snaží rozkrýt fakta týkající se tohoto problému.

Výzkumné otázky

- Nabízejí české lyžařské školy výuku Freestyle snowboardingu?
- Je o výuku Freestyle snowboardingu v ČR zájem?
- Je pro tento typ výuky v Čechách prostor?

Hypotézy

- Více než polovina českých lyžařských škol nabízí výuku snowboardingu.
- U více než poloviny českých lyžařských škol převyšuje poptávka výuky lyží před výukou snowboardingu.
- Více než polovina českých lyžařských škol nabízí výuku Freestyle snowboardingu.
- Více než polovina českých lyžařských škol registruje poptávku po výuce Freestyle snowboardingu.
- Více než polovina lyžařských škol nemá přístup ke kvalitnímu snowparku.

Základní množina

- Všechny lyžařské školy na území České republiky

Vzorek

- Alespoň 2 lyžařské školy z každé horské oblasti v České republice.

Sběr dat

- Dotazníkové šetření (elektronická podoba)

Oslovení

Dobrý den,

Jmenuji se Matouš Hynek Krämer a rád bych vás požádal o chvilku vašeho času strávenou vyplněním krátkého dotazníku. Jsem studentem pedagogiky volného času na Technické univerzitě v Liberci a zmíněný dotazník je stěžejní část mé bakalářské práce na téma výuky Freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích.

Mým cílem je zjistit, zda lyžařské školy v ČR nabízejí výuku této disciplíny a zda je o tuto specifickou výuku zájem. Ve své práci nebudu uvádět jméno vaší lyžařské školy, nebudu uvádět žádné konkrétní osoby a dotazník použiji výhradně pro potřeby mé bakalářské práce.

Možná rizika

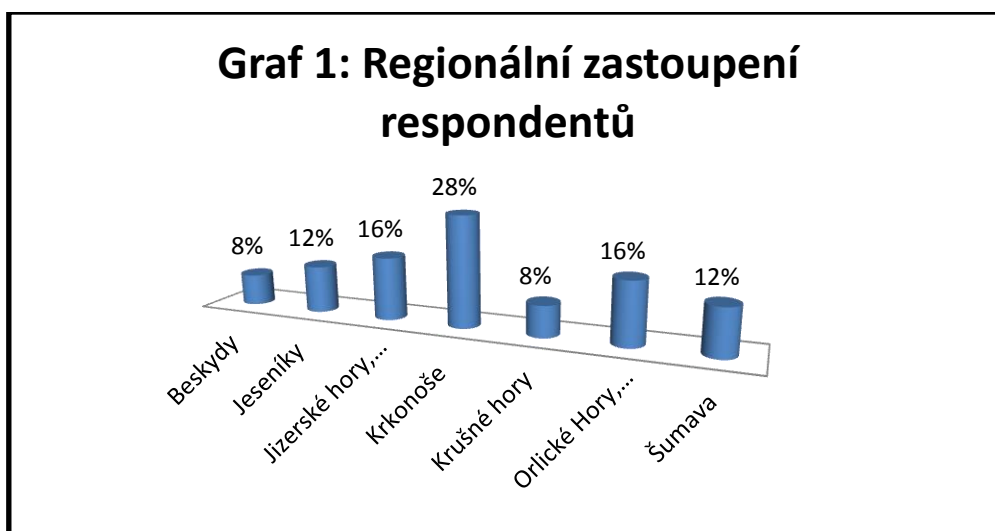
- Nedostatečná velikost vzorku vůči základní množině, způsobená neochotou respondentů vyplnit dotazníky, či komunikovat.
- Odpovědi budou respondenti zkreslovat pro vyzdvižení kvality jejich firmy (přestože je dotazník anonymní).
- Výuka Freestyle snowboardingu se zpravidla neviduje odděleně od standardní výuky snowboardingu a tak nebude moci být odpověď na otázku č. 9 podložena evidencí v systému a bude záležet pouze na informovanosti personálu.

5.2 Analýza dat

Jednotlivé otázky se typově liší. Jejich odpovědi jsou proto uvedeny v podobě, která se k dané otázce hodí nejvíce. Některé otázky jsou vyhodnoceny v procentech nebo v poměru, jiné pak početně. U každé otázky vysvětlím význam odpovědi a vybrané otázky porovnáám se svými hypotézami. Každá odpověď je doplněná o graf. U vybraných otázek porovnáám hodnoty podle regionů dotázaných lyžařských škol. Tabulka s výsledky a samotný dotazník jsou k nahlédnutí v příloze.

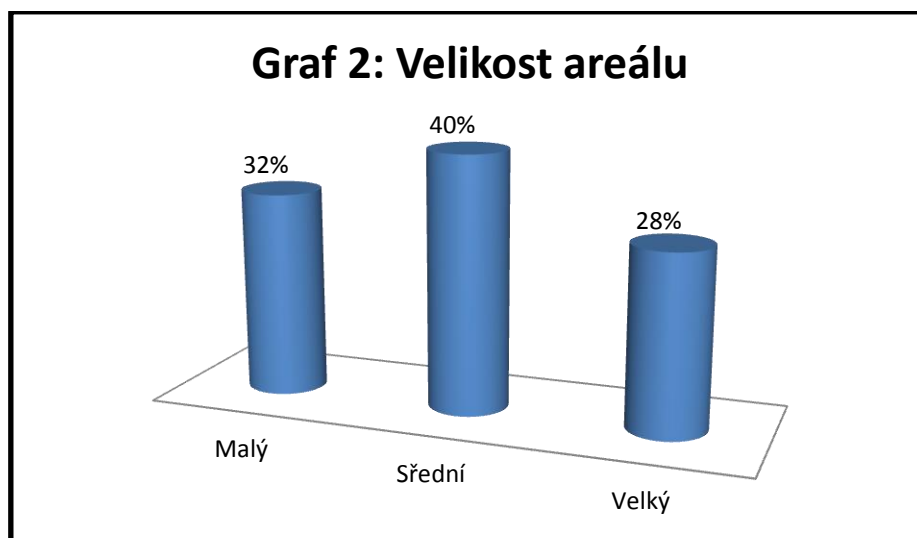
Otázka č. 1: V jakém regionu vaše lyžařská škola působí?

Pro tuto otázku jsem stanovil sedm možných odpovědí, uchýlil jsem se tak k určité generalizaci, kdy jsem sloučil například Ještědský hřbet a Jizerské hory nebo Orlické hory a Kralický Sněžník pod jeden region. Ze třiceti osmi dotazovaných škol odpovědělo dvacet pět (bez mála 66%). Při počtu dvaceti pěti respondentů má každý přesně čtyřprocentní zastoupení. Vložený graf znázorňuje regionální zastoupení respondentů v procentech (kolik lyžařských škol z jednotlivých regionů na dotazník odpovědělo). Z grafu vyplývá, že nejvíce respondentů je z Krkonoš, nejméně pak z Beskyd a Krušných hor.

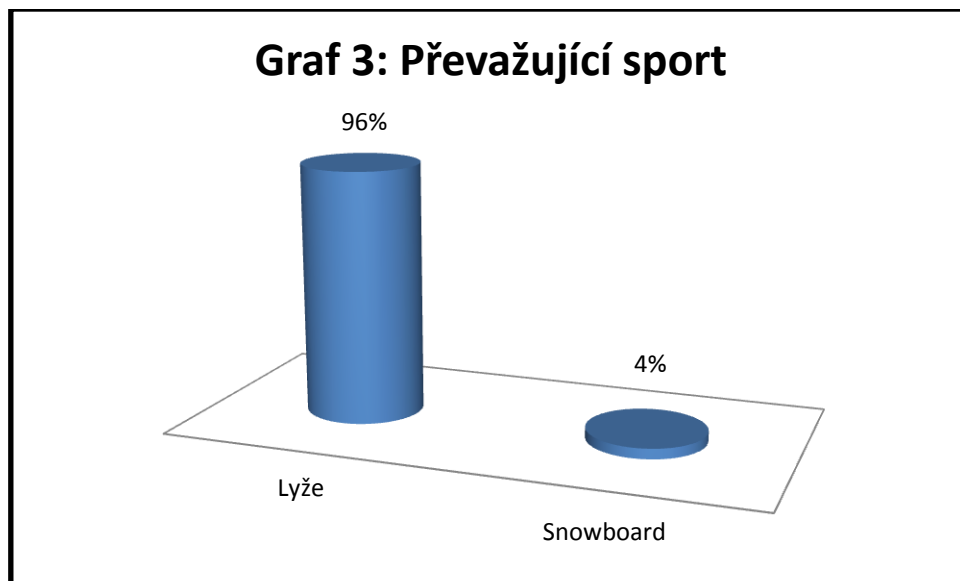
Otázka č. 2: V jak velkém lyžařském areálu vaše lyžařská škola působí?

U druhé otázky jsem se také dovolil uchýlit, pro možnost porovnání, k určité generalizaci. Respondenti měli na výběr mezi třemi velikostmi lyžařského areálu, ve kterém působí. Velikost lyžařského areálu je zde určena celkovou délkou sjezdových tratí v kilometrech (malý do 5 km, střední do 10 km, velký nad 10 km). Graf znázorňuje procentuální zastoupení respondentů v jednotlivých kategoriích velikosti areálu.

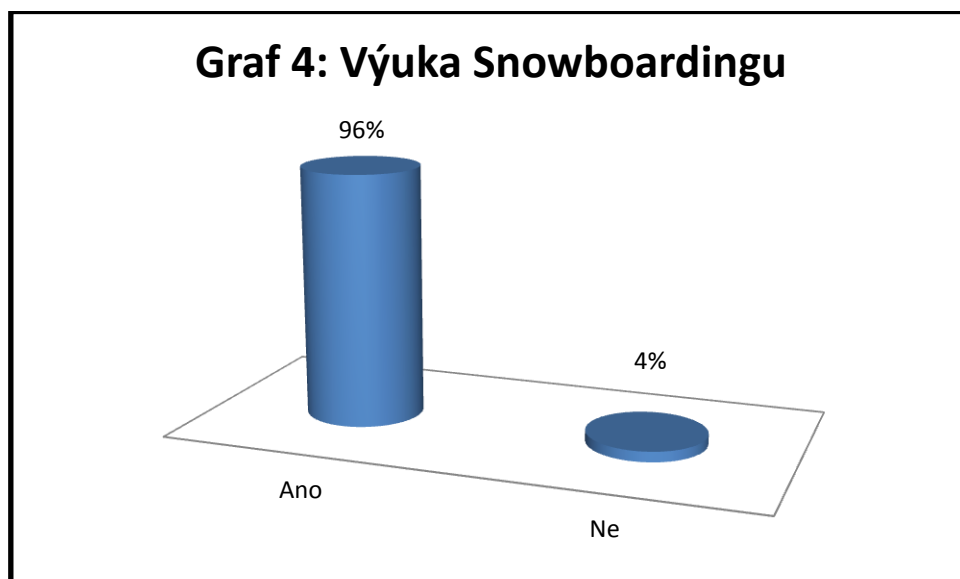
Otázka č. 3: Převyšuje u vaší lyžařské školy poptávka po výuce lyží nebo snowboardingu?

U této otázky bylo možné odpovědět pouze: lyže nebo snowboard. Výsledky této otázky potvrzují hypotézu „U více než poloviny českých lyžařských škol převyšuje poptávka výuky lyží před výukou snowboardingu.“ V případě, že bereme vzorek za směrodatný. Vzhledem k jednoznačnosti odpovědí si dovoluji tvrdit, že je hypotéza potvrzena. Graf znázorňuje procentuální zastoupení škol, u kterých převyšuje výuka snowboardu, a u kterých výuka lyží.

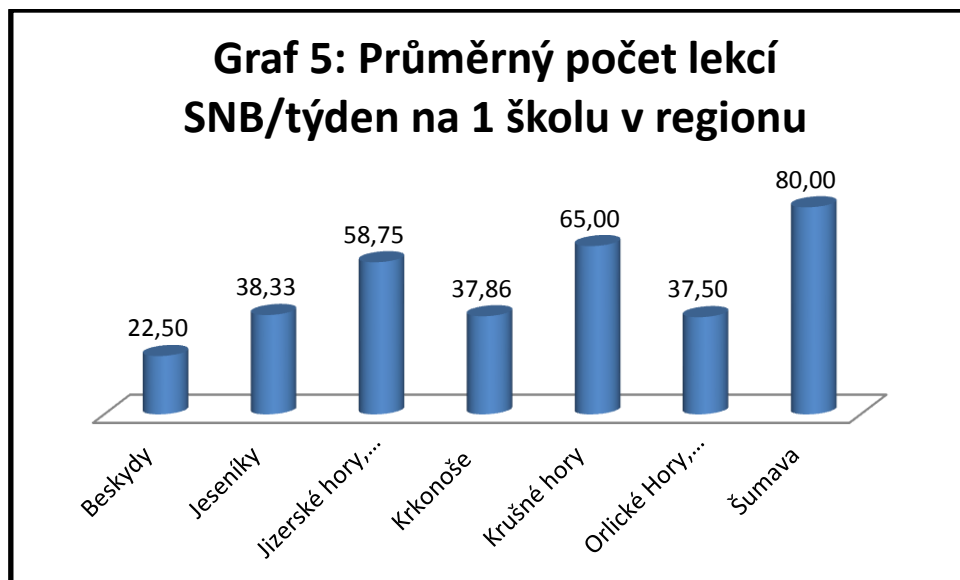
Otázka č. 4: Nabízí vaše lyžařská škola výuku snowboardingu?

Podobně jako u třetí otázky nabízí i čtvrtá otázka pouze dvě odpovědi: ano a ne. Stejně jako u předešlé otázky i tato dokazuje jednu z hypotéz: „Více než polovina českých lyžařských škol nabízí výuku snowboardingu.“ A to opět jednoznačně. Graf znázorňuje procentuální zastoupení škol, které výuku snowboardingu nabízejí a těch, které ji nenabízejí.

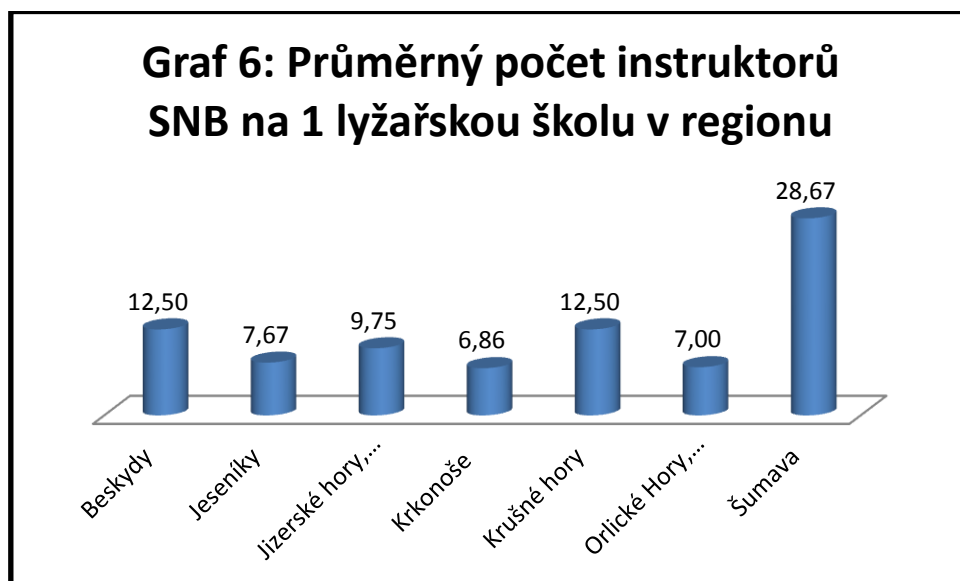
Otázka č. 5: Kolik lekcí snowboardingu v průměru vaše lyžařská škola týdně poskytne?

Na tuto otázku respondenti odpovídali cifrou. Průměrný počet poskytnutých hodin snowboardingu za týden na jednu lyžařskou školu vychází na 47,2. Graf vyjadřuje průměrné počty poskytnutých hodin za týden v lyžařských školách v každém regionu. Z hodnot vyplývá, že nejvíce hodin snowboardingu poskytne týdně šumavský region a nejméně beskydský.

Otázka č. 6: Kolik instruktorů snowboardingu ve vaší lyžařské škole učí?

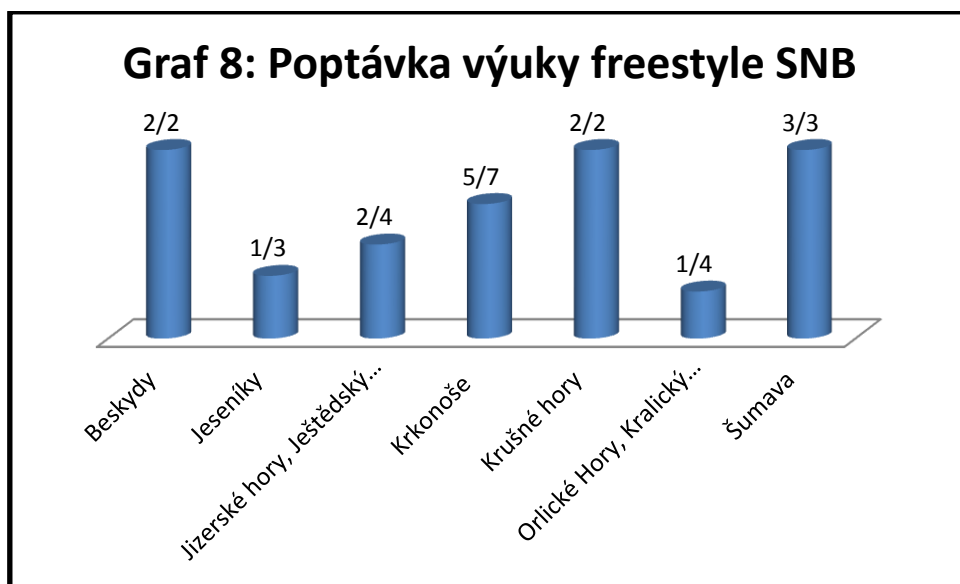
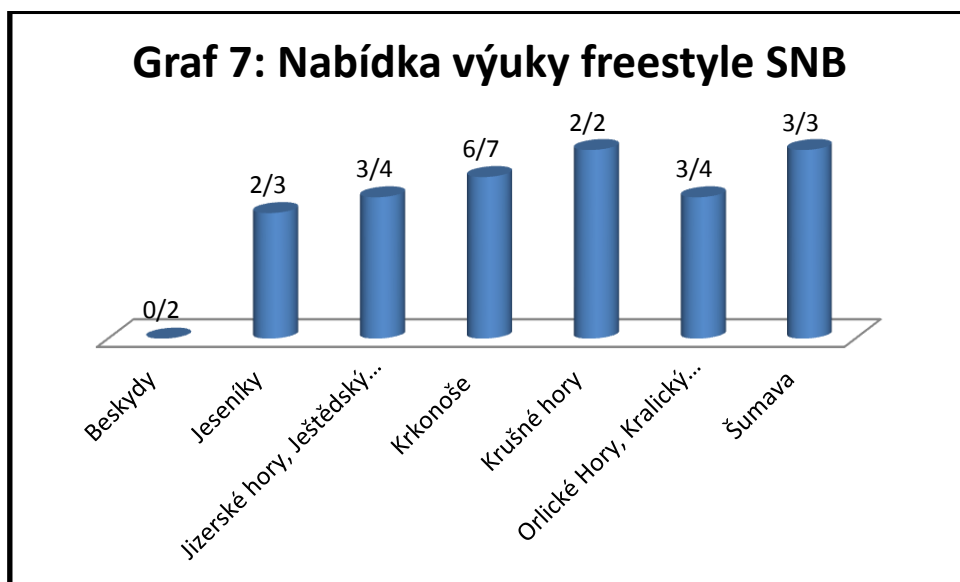
Tato otázka je stejného charakteru, jako ta předchozí. Odpovědí je cifra. Průměrný počet instruktorů na jednu lyžařskou školu je 10,96. Graf znázorňuje průměrné počty snowboardových instruktorů lyžařských škol v každém regionu. Z hodnot vyplývá, že nejvíce instruktorů na jednu školu je na Šumavě, nejméně pak v Krkonoších.

Otázka č. 7: Nabízí vaše lyžařská škola výuku Freestyle snowboardingu, setkáváte se s poptávkou po této výuce?

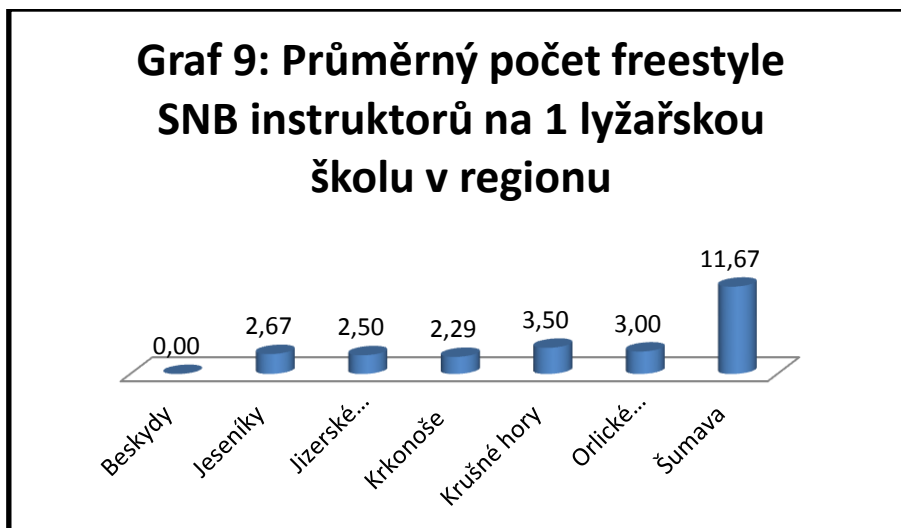
Otázka číslo sedm dotazuje nabídku a poptávku výuky Freestyle snowboardingu. Pro každou kategorii je vytvořen samostatný graf. Číselné hodnoty v grafech vyjadřují poměr škol v každém regionu, které nabízejí výuku Freestyle snowboardingu a které se s poptávkou po této výuce setkávají. Nejvyšší sloupce tedy zastupují regiony, ve kterých na danou kategorii odpověděli všechny školy kladně. Nejnižší sloupce zastupují regiony, ve kterých na danou kategorii odpověděli všechny školy záporně.

Odpovědi na tuto otázku potvrzují hned dvě stanovené hypotézy. Hypotéza „více než polovina českých lyžařských škol nabízí výuku Freestyle snowboardingu“ je potvrzena jednoznačně. Kladně zde odpovědělo 76% respondentů. Hypotéza „více než polovina českých lyžařských škol registruje poptávku po výuce Freestyle snowboardingu“ byla potvrzena poněkud méně jednoznačně. Kladně zde odpovědělo 60% respondentů.

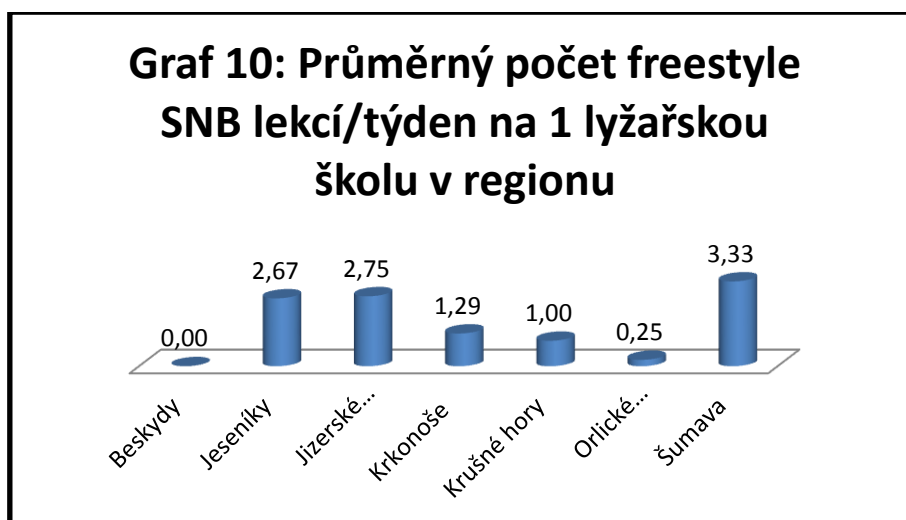
Otázka č. 8: Kolik instruktorů, schopných vyučovat Freestyle snowboarding, má vaše lyžařská škola k dispozici?

Na tuto otázku je odpovědí cifra. Průměrný počet instruktorů schopných vyučovat Freestyle snowboarding na jednu lyžařskou školu je 3,52, což je o něco málo méně než třetina (31%) z průměrného počtu všech instruktorů snowboardingu (viz otázka č. 6). Graf znázorňuje průměrné počty Freestyle instruktorů lyžařských škol v každém regionu. Z hodnot vyplývá, že nejvíce instruktorů na jednu školu je na Šumavě, nejméně pak v Beskydech, kde podle získaných hodnot žádní nejsou.

Otázka č. 9: Kolik lekcí Freestyle snowboardingu v průměru vaše lyžařská škola týdně poskytne?

Na tuto otázku respondenti odpovídali opět cifrou. Průměrný počet poskytnutých hodin Freestyle snowboardingu za týden na jednu lyžařskou školu vychází na 1,64. Graf vyjadřuje průměrné počty poskytnutých hodin za týden lyžařských škol v každém regionu. Z hodnot vyplývá, že nejvíce hodin Freestyle snowboardingu poskytne týdně šumavský region a nejméně beskydský, který výuku Freestyle snowboardingu neposkytuje.

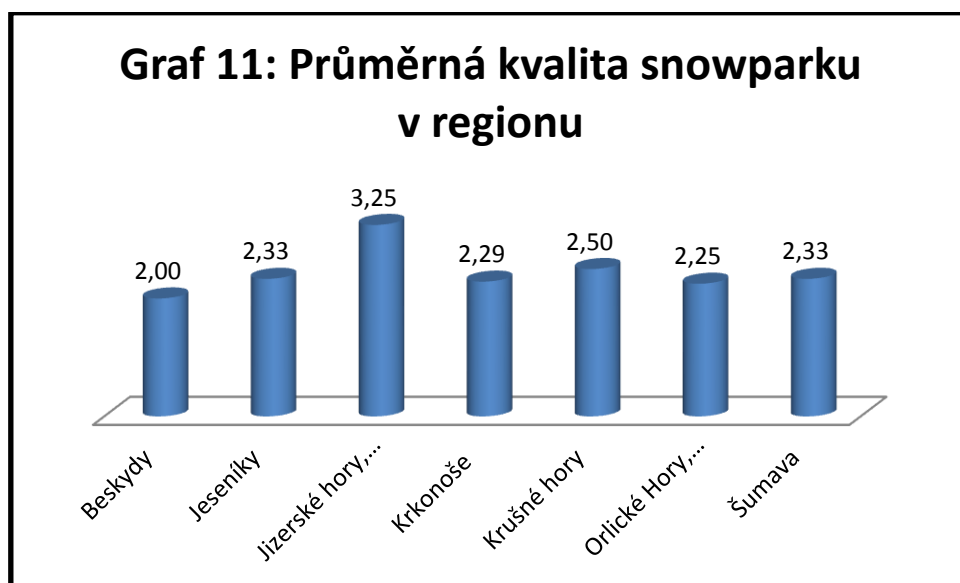

Otázka č. 10: Disponuje lyžařský areál, ve kterém působíte, speciálně upravenou sjezdovou tratí určenou k Freestyle snowboardingu (snowpark)?

Jednoduchá otázka, na kterou bylo možné odpovědět ano, nebo ne potvrdila, že všechny dotázané školy mají ve své bezprostřední blízkosti snowpark. Pro stoprocentní jednoznačnost odpovědi k této otázce není přiložen graf.

Otázka č. 11: Je snowpark ve vašem lyžařském areálu v dobrém stavu a pravidelně udržován?

Poslední otázka se zabývá kvalitou snowparku. Pro hodnocení jsem zvolil metodu klasického školního známkování ve škále 1 - 5 (od nejlepší po nejhorší). Pro potvrzení či vyvrácení hypotézy „více než polovina lyžařských škol nemá přístup ke kvalitnímu snowparku“ jsem musel určit hodnoty, které zastupují „kvalitní snowpark“. Pro kvalitní snowpark jsem zvolil „známky“ 1 a 2. Tato hypotéza byla vyvrácena, protože více než polovina lyžařských škol (54%) ohodnotila přilehlý snowpark známkami 1 a 2. Naproti tomu je průměrná kvalita snowparků respondenty ohodnocena známkou 2,44. V grafu je znázorněna průměrná kvalita snowparku v každém regionu.

6 Závěr

Během výzkumu nastal do určité míry problém s respondenty, kteří ne vždy reagovali na dotazník, a často je bylo potřeba oslovovat vícekrát. Z třiceti osmi dotázaných nakonec odpovědělo dvacet pět, tedy bez mála 68 procent z celku. Získané údaje z dotazníkového šetření mohou být ovlivněny rozdílným regionálním zastoupením respondentů a velmi rozdílnou velikostí dotazovaných lyžařských škol.

Nejpočetnější skupina respondentů je z Krkonoš. Ta nejméně početná z Krušných hor a Beskyd. Největší lyžařská škola, která svou velikostí a počty instruktorů značně ovlivnila sumarizaci získaných hodnot, leží na Šumavě. Tato škola svými výsledky dostala Šumavu jako region na přední příčky u většiny grafů, což může být do určité míry zavádějící, protože ze získaných údajů jasně vyplývá, že Šumava není, co se týče výuky Freestyle snowboardingu a kvality snowparků, nejvhodnější region.

Beskydy výuku Freestyle snowboardingu podle získaných hodnot neposkytují vůbec. Kvalita snowparků, vyplývající z odpovědí respondentů, je v Beskydech nejvyšší. Kvalita snowparku tedy podle naměřených hodnot nemá vliv na četnost výuky Freestyle snowboardingu.

Při tvorbě samotného dotazníku jsem významnou měrou čerpal ze seminářů Assoc. Prof. PhDr. Jana Činčery Ph.D. a zbylé potřebné informace jsem vyhledal v publikaci „Základy empirického výzkumu pedagogických jevů“. Během tvorby a formování otázek jsem se velmi zaměřoval na použitelnost jejich odpovědí. Při zpracovávání získaných údajů jsem mezi sebou porovnal jednotlivé regiony. Stanovené hypotézy jsem poté potvrdil či vyvrátil podle výsledných údajů.

Během přípravy volnočasového kurzu jsem hodně čerpal ze svých vědomostí, které jsem nabyt během studií na univerzitě. Zároveň jsem využíval zkušenosti z mnoha zimních kurzů a zájezdů, kterých jsem se účastnil, u kterých jsem byl nápomocen při realizaci. Zároveň mi velmi pomohla mnohaletá zkušenost s výukou snowboardingu v lyžařských školách, především při tvorbě otázek v uvedeném dotazníku.

Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje

BINTER, L. a kol., *Snowboarding*. 4. upr. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3981-6.

ČINČERA J., *Práce s hrou: pro profesionály*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-1974-0.

LOUKA, O., VEČERKA, M., *Snowboarding*. Praha: Grada, 2007. Sport extra. ISBN 978-80-247-1378-6.

MACARTHUR Paul J., Snowboarding: It's Older Than You Think. *Skiing Heritage Journal*. Manchester Center: International Ski History Association, 2009, 21(1), 30-36. ISSN: 1082-2895.

NEUMAN J., *Dobrodružné hry a cvičení v přírodě*. 3. vyd. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-405-2.

PELIKÁN, J., *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. 2. nezměn. vyd. Praha: Karolinum, 2011. ISBN 978-80-246-1916-3.

VEČERKA, M., *Freestyle snowboarding*. Praha: Computer Press, 2003. Extrémní sporty. ISBN 80-251-0091-X.

Online zdroje

Colorado Ski & Snowboard Museum: *Ski Cooper Spawns Snowboarding Competitions*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.skimuseum.net/images/upload/PageContent/1328815703.pdf>

Colorado Ski & Snowboard Museum: *Snowboard instruction manual, regulating associations and World Cup tour formed*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.skimuseum.net/images/upload/PageContent/1328815703.pdf>

Colorado Ski & Snowboard Museum: *Snowboarding's First Competition*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.skimuseum.net/images/upload/PageContent/1328813976.pdf>

Fis-Ski: *Rules for the FIS snowboard continental cup*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.fis-ski.com/inside-fis/document-library/snowboard/index.html#deeplink=rules>

Freeride World Tour: *About FWT*. [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://www.freerideworldtour.com/about-fwt>

Chata u lanovky: *Ceník*. [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: <http://www.chataulanovky.com/cenik>

Martin Cernik: *Info*. [online]. [cit. 2017-04-18]. Dostupné z: <http://www.martincernik.cz/info.php>

Půjčovna sněžnic Praha: *Ceník*. [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: <http://sneznice.pujcovna.eu/#cenik>

Rejdice: *Zima, ceník*. [online]. [cit. 2017-04-26]. Dostupné z: <http://www.rejdice.cz/zima/cenik/>

VailDaily: *Snowboard's first competition*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.vaildaily.com/news/snowboardings-first-competition/>

Wikipedia: *Snowboarding at Winter Olympics*. [online]. [cit. 2017-04-16]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Snowboarding_at_the_Winter_Olympics

Wikipedia: *Splitboard*. [online]. [cit. 2017-04-25]. Dostupné z: <https://en.wikipedia.org/wiki/Splitboard>

Wikipedia: *X Games*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/X_Games

World Rookie Tour: *About WSF World Rookie Tour & World Rookie Rank*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.worldrookietour.com/about/>

World Snowboard Tour: *About WST*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.worldsnowboardtour.com/about-wst/>

Zdroje fotografií:

Backcountry Magazine: *Hard versus Softboots: Which Setup is Right for You?*. [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://backcountrymagazine.com/gear/hard-versus-so-right-for-you/>

Boardriding: *50 lucky riders competed at World Rookie Tour in Japan*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.boardriding.com/News/BRS-News?id=146>

Daily Dose Sports: *X Games*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://dailydsports.com/x-games/>

Dreamstime: *Editorial Stock Image: Snowboard parallel giant slalom*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://www.dreamstime.com/royalty-free-stock-images-snowboard-parallel-giant-slalom-image13415559>

Fotokritik: *Lazboard*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.fotokritik.com/1472943/lazboard>

Freeze Thaw Features: *Snowboards explained, finally*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <https://freezethawfeatures.wordpress.com/2013/10/14/snowboards-explained-finally/>

Gizmodo: *K2's Kwicker Splitboard Is the Stuff of Backcountry Powder Dreams*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://gizmodo.com/k2s-kwicker-splitboard-is-the-stuff-of-backcountry-pow-1460403032>

Informe Blanco: *Historias*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.informeblanco.com/category/historias/>

Intersport: *Snowboardová vázání*. [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <https://eshop.intersport.cz/poradna/snowboardova-vazani>

Lib Tech: *Martin Cernik Archives*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.lib-tech.com/category/snow/rippers-snow/regional/martin-cernik/>

Lyže snowblade: *Servisní rádce*. [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: <http://www.lyze-snowblade.cz/SERVISNI-RADCE/SERVISNI-RADCE/Brouseni-hran/>

Macleans: *Snowboarder Ross Rebagliati to open medical marijuana dispensary*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://www.macleans.ca/general/snowboarder-ross-rebagliati-to-open-medical-marijuana-dispensary/>

Mpora: *It Was The Hardest Thing I've Ever Snowboarded Down*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://mpora.com/longform/the-jeremy-jones-interview#wIIF84d9xSo6ODEF.97>

Newschoolers: *Freeride World Tour - Andorra Vallnord Arcalis 2/13/15*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.newschoolers.com/news/read/Freeride-World-Tour-Andorra-Live-Stream-13-2-15>

Northeast Explorer: *Snowboard Cross with Jacobellis at Stratton Feb. 28*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://northeastexplorer.com/wordpress/?p=1747>

Onboard Magazin: *Suzuki Nine Knights 2015 Mega-Gallery*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <https://onboardmag.com/photos/galleries/suzuki-nine-knights-2015-mega-gallery.html>

Rakuten Global Market: *Volcom snowboard clothing mens pants*. [online]. [cit. 2017-04-15]. Dostupné z: http://global.rakuten.com/en/store/auc-3direct/item/vo12hog1351208/?s-id=XB_soldout_option

Reportermagazin: *Prknem dolů, do pravěku snowboardingu*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://reportermagazin.cz/g/wRKDV/prknem-dolu-do-praveku-snowboardingu-ii#pid=4>

Reportermagazin: *Prknem dolů, do pravěku snowboardingu*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://reportermagazin.cz/g/wRKDV/prknem-dolu-do-praveku-snowboardingu-ii#pid=9>

Reportermagazin: *Prknem dolů, do pravěku snowboardingu*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <https://reportermagazin.cz/g/wRKDV/prknem-dolu-do-praveku-snowboardingu-ii#pid=3>

Salty Peaks: *Burton Family Tree Cloudsplitter Swallowtail Snowboard 2014*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://www.saltypeaks.com/products/23990/Burton-Family-Tree-Cloudsplitter-Swallowtail-Snowboard.html>

Snowboarding Profiles: *What Snowboard Binding Angles Should I Use*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <http://snowboardingprofiles.com/what-snowboard-binding-angles-should-i-use>

Spot Zone: *Snowboard*. [online]. [cit. 2017-04-12]. Dostupné z: <http://spot.zone/snowboard/>

Transworld Snowboarding: *2014 Burton US Open halfpipe semifinal results*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://snowboarding.transworld.net/news/2014-burton-us-open-halfpipe-semifinal-results/#wuKXWDHyYv8DtMqU.97>

Turbosquid: *Alpine and Avalanche Snowboards*. [online]. [cit. 2017-04-14]. Dostupné z: <https://www.turbosquid.com/3d-models/alpine-avalanche-snowboards-3d-model/788570>

World Snowboard Tour: *Jamie Anderson And Aleksander Ostreng Win Slopestyle At Burton European Open*. [online]. [cit. 2017-04-13]. Dostupné z: <http://www.worldsnowboardtour.com/news/jamie-anderson-and-aleksander-ostreng-win-slopestyle-at-burton-european-open/>

Seznam příloh

- Příloha A: Dotazník - Výuka Freestyle snowboardingu v lyžařských střediscích
- Příloha B: Tabulka - odpovědí dotazníkového šetření

Příloha A

Otázka č. 1:

V jakém regionu vaše lyžařská škola působí? (vyberte z nabídky)

1, Krkonoše

2, Jizerské hory + Ještědský hřbet

3, Krušné hory

4, Jeseníky

5, Beskydy

6, Orlické hory + Kralický Sněžník

7, Šumava

Otázka č. 2:

V jak velkém lyžařském areálu vaše lyžařská škola působí?

1, Malý areál (do 5 km sjezdových tratí)

2, Střední areál (do 10 km sjezdových tratí)

3, Velký areál (více než 10 km sjezdových tratí)

Otázka č. 3:

Převyšuje u vaší lyžařské školy poptávka po výuce lyží nebo snowboardingu?

1, LYŽE

2, SNOWBOARD

Otázka č. 4:

Nabízí vaše lyžařská škola výuku snowboardingu?

1, ANO

2, NE

(pokud **ne**, přeskočte otázky č. 5 až 9 a pokračujte otázkou č. 10)

Otázka č. 5:

Kolik lekcí snowboardingu v průměru vaše lyžařská škola týdně poskytne?

Počet:

Otázka č. 6:

Kolik instruktorů snowboardingu ve vaší lyžařské škole učí?

Počet:

Otázka č. 7:

Nabízí vaše lyžařská škola výuku Freestyle snowboardingu, setkáváte se s poptávkou po této výuce?

1, Nabízí a setkává

2, Nabízí, ale neseťkává

3, Nenabízí, ale setkává

4, Nenabízí a neseťkává

(pokud **Nenabízí**, pokračujte otázkou č. 10)

Otázka č. 8:

Kolik instruktorů, schopných vyučovat Freestyle snowboarding, má vaše lyžařská škola k dispozici?

Počet:

Otázka č. 9:

Kolik lekcí Freestyle snowboardingu v průměru vaše lyžařská škola týdně poskytne?

Počet:

Otázka č. 10:

Disponuje lyžařský areál (alespoň jeden, pokud jich je více), ve kterém působíte, speciálně upravenou sjezdovou tratí určenou k Freestyle snowboardingu (snowpark)?

1, ANO

2, NE

(pokud **ne**, jste na konci dotazníku)

Otázka č. 11:

Je snowpark ve vašem lyžařském areálu v dobrém stavu a pravidelně udržován?

1 2 3 4 5

(ohodnoťte jako ve škole: 1 = výborný, 5 = nedostatečný)

Konec dotazníku, děkuji za váš čas.

Příloha B

Lyžařská škola	Region	Velikost ski areálu	Převažující sport	Výuka SNB	Počet lekcí SNB/týden	Počet instruktorů SNB	Nabídka/poptávka výuky Freestyle SNB	Počet Freestyle SNB instruktorů	Počet lekcí freestyle SNB/týden	Snowpark	Kvalita snowparku
Sunoutdoor Ski & Board School	Beskydy	Malý	Lyže	Ano	30	20	Nenabízí, ale setkává	0	0	Ano	3
LŠ Ski Karolinka	Beskydy	Malý	Lyže	Ano	15	5	Nenabízí, ale setkává	0	0	Ano	1
LŠ Annaberg	Jeseníky	Malý	Lyže	Ano	50	8	Nabízí, ale nesetkává	2	0	Ano	4
Loop Ski school	Jeseníky	Střední	Lyže	Ano	30	8	Nabízí a setkává	3	8	Ano	2
LŠ HEIPARK Tošovice	Jeseníky	Malý	Lyže	Ano	35	7	Nenabízí a nesetkává	3	0	Ano	1
SK Ještěd	Jizerské Hory/Ještědský hřbet	Velký	Lyže	Ano	50	14	Nabízí, ale nesetkává	3	0	Ano	5
Classic ski school	Jizerské Hory/Ještědský hřbet	Malý	Lyže	Ano	15	3	Nabízí a setkává	1	10	Ano	1
SKI bižu school	Jizerské Hory/Ještědský hřbet	Malý	Lyže	Ano	60	8	Nenabízí a nesetkává	4	0	Ano	4
SKI bižu school (Špičák)	Jizerské Hory/Ještědský hřbet	Střední	Lyže	Ano	110	14	Nabízí a setkává	2	1	Ano	3
LŠ Benecko	Krkonoše	Velký	Snowboard	Ano	140	14	Nabízí a setkává	2	4	Ano	1
Ski resort line	Krkonoše	Velký	Lyže	Ano	30	6	Nabízí a setkává	4	2	Ano	1
GGR Vertical Sports	Krkonoše	Střední	Lyže	Ano	20	9	Nabízí, ale nesetkává	2	0	Ano	5
LŠ B + B	Krkonoše	Střední	Lyže	Ne	0	0	Nenabízí a nesetkává	0	0	Ano	4
K+K Ski School	Krkonoše	Velký	Lyže	Ano	20	3	Nabízí a setkává	3	1	Ano	1
Yeti Ski School	Krkonoše	Velký	Lyže	Ano	15	4	Nabízí a setkává	1	1	Ano	3
LŠ Mistrů	Krkonoše	Malý	Lyže	Ano	40	12	Nabízí a setkává	4	1	Ano	1
JPK Ski school	Krušné Hory	Velký	Lyže	Ano	110	15	Nabízí a setkává	3	2	Ano	2
LŠ Telhice	Krušné Hory	Střední	Lyže	Ano	20	10	Nabízí, ale nesetkává	4	0	Ano	3
LŠ Dolní Morava	Orlické Hory, Kralický Sněžník	Střední	Lyže	Ano	60	6	Nabízí, ale nesetkává	2	0	Ano	1
Newman School Kunčice	Orlické Hory, Kralický Sněžník	Střední	Lyže	Ano	20	4	Nabízí, ale nesetkává	1	0	Ano	2
LŠ Peklák	Orlické Hory, Kralický Sněžník	Malý	Lyže	Ano	35	10	Nenabízí a nesetkává	4	0	Ano	3
LŠ Kraličák	Orlické Hory, Kralický Sněžník	Střední	Lyže	Ano	35	8	Nabízí a setkává	5	1	Ano	3
LŠ Lípno	Šumava	Velký	Lyže	Ano	80	40	Nabízí a setkává	20	4	Ano	2
Ski school Špičák	Šumava	Střední	Lyže	Ano	40	26	Nabízí a setkává	5	5	Ano	3
Ski Zadov	Šumava	Střední	Lyže	Ano	120	20	Nabízí a setkává	10	1	Ano	2